

COMMISSION DE L'INTERIEUR,  
DE LA SECURITE, DE LA  
MIGRATION ET DES MATIERES  
ADMINISTRATIVES

du

MERCREDI 30 MARS 2022

Après-midi

---

COMMISSIE VOOR  
BINNENLANDSE ZAKEN,  
VEILIGHEID, MIGRATIE EN  
BESTUURSZAKEN

van

WOENSDAG 30 MAART 2022

Namiddag

---

De openbare commissievergadering wordt geopend om 14.19 uur en voorgezeten door de heer Ortwin Depoortere.

La réunion publique de commission est ouverte à 14 h 19 et présidée par M. Ortwin Depoortere.

*Les textes figurant en italique dans le Compte rendu intégral n'ont pas été prononcés et sont la reproduction exacte des textes déposés par les auteurs.*

*De teksten die in cursief zijn opgenomen in het Integraal Verslag werden niet uitgesproken en steunen uitsluitend op de tekst die de spreker heeft ingediend.*

**01 Actualiteitsdebat over Oekraïne en toegevoegde vragen van**

- Eva Platteau aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De registratie van Oekraïense vluchtelingen" (55026273C)
- Theo Francken aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De Oekraïense vluchtelingen" (55026278C)
- Greet Daems aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De chaotische situatie aan de Heizel op 17 maart" (55026346C)
- François De Smet aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De organisatie van de opvang van de Oekraïense vluchtelingen in het Zuidstation" (55026352C)
- Dries Van Langenhove aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Operationele richtsnoeren voor het beheer van de buitengrenzen van de Europese Unie met Oekraïne" (55026405C)
- Simon Moutquin aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De toepassing van de richtlijn tijdelijke bescherming voor niet-Oekraïense vluchtelingen" (55026627C)
- Simon Moutquin aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De opvang van de Oekraïense vluchtelingen" (55026628C)
- Hervé Rigot aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De registratie van de Oekraïense vluchtelingen" (55026682C)
- Darya Safai aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De identificatie van vluchtelingen uit Oekraïne in het registratiecentrum op de Heizel" (55026683C)
- Hervé Rigot aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De opvang van Oekraïense vluchtelingen door particulieren" (55026684C)
- François De Smet aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De afkondiging van de federale fase v.h. crisisbeheer voor de opvang van de Oekraïense vluchtelingen" (55026685C)
- Dries Van Langenhove aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De inrichting van nooddorpen" (55026686C)
- François De Smet aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Het verlenen van tijdelijke bescherming aan langdurig ingezetenen van Oekraïne" (55026688C)
- Hervé Rigot aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Het Europese platform voor de registratie van vluchtelingen" (55026689C)
- Dries Van Langenhove aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De screening in het registratiecentrum" (55026690C)
- Dries Van Langenhove aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De activiteiten van mensensmokkelaars n.a.v. de Oekraïense vluchtelingencrisis" (55026693C)
- Dries Van Langenhove aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De buitengewone Europese ministerraad van 28 maart" (55026695C)

- Greet Daems aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De ongelijke behandeling van de vluchtelingen uit Oekraïne" (55026698C)
- Greet Daems aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Het woonstatuut van mensen die Oekraïners opvangen" (55026704C)
- François De Smet aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Het gemeenschappelijke EU-platform voor de registratie van vluchtelingen en de spreidingsquota" (55026705C)
- Ben Segers aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De gevolgen van de oorlog in Oekraïne" (55026717C)
- Ben Segers aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De gevolgen van de oorlog in Oekraïne (opvolgvraag)" (55026722C)
- 01** Débat d'actualité sur l'Ukraine et questions jointes de
- Eva Platteau à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "L'enregistrement des réfugiés ukrainiens" (55026273C)
- Theo Francken à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Les réfugiés ukrainiens" (55026278C)
- Greet Daems à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La situation chaotique au Heysel le 17 mars" (55026346C)
- François De Smet à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "L'organisation de l'accueil des réfugiés ukrainiens à la gare du Midi" (55026352C)
- Dries Van Langenhove à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Les lignes directrices opérationnelles pour la gestion des frontières de l'UE avec l'Ukraine" (55026405C)
- Simon Moutquin à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "L'application de la directive protection temporaire pour les réfugiés non ukrainiens" (55026627C)
- Simon Moutquin à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "L'accueil des réfugiés ukrainiens" (55026628C)
- Hervé Rigot à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "L'enregistrement des réfugiés ukrainiens" (55026682C)
- Darya Safai à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "L'identification des réfugiés ukrainiens au centre d'enregistrement du Heysel" (55026683C)
- Hervé Rigot à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "L'aide des particuliers aux réfugiés ukrainiens" (55026684C)
- François De Smet à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "L'activation de la phase fédérale de gestion de crise pour l'accueil des réfugiés ukrainiens" (55026685C)
- Dries Van Langenhove à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La création de villages d'urgence" (55026686C)
- François De Smet à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "L'octroi de la protection temporaire aux résidents de longue date en Ukraine" (55026688C)
- Hervé Rigot à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La plateforme européenne d'enregistrement des réfugiés" (55026689C)
- Dries Van Langenhove à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Le screening au centre d'enregistrement" (55026690C)
- Dries Van Langenhove à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Les agissements des passeurs dans le cadre de la crise des réfugiés ukrainiens" (55026693C)
- Dries Van Langenhove à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La réunion extraordinaire du Conseil des ministres de l'UE du 28 mars" (55026695C)
- Greet Daems à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "L'inégalité de traitement entre les réfugiés ukrainiens" (55026698C)
- Greet Daems à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Le statut de logement des personnes accueillant des Ukrainiens" (55026704C)
- François De Smet à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Le partage de l'enregistrement des réfugiés au niveau européen et les quotas de répartition" (55026705C)
- Ben Segers à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Les conséquences de la guerre en Ukraine" (55026717C)
- Ben Segers à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Les conséquences de la guerre en Ukraine (question de suivi)" (55026722C)

**01.01** **Eva Platteau** (Ecolo-Groen): Mijnheer de staatssecretaris, collega's, vorige week zijn we met de commissie op bezoek gegaan in het registratiecentrum in Paleis 8 op de Heizel. We hebben daar ook uitleg gekregen van medewerkers van de Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ) en Fedasil.

We zijn nu een week verder. Kunt u een stand van zaken geven? Hoe is de instroom momenteel? In de pers lezen we dat er minder aanmeldingen waren. Kloppen die cijfers? Wat is de prognose voor de komende weken? Hoeveel mensen zijn er intussen geregistreerd? Hebben alle mensen die in het begin doorgestuurd werden naar de lokale besturen zich intussen kunnen aanmelden? Er was ook sprake van om het aanmeldcentrum op te schalen tot 66 loketten. Is dat intussen gerealiseerd, of wat zijn de plannen ter zake?

**01.02 Greet Daems (PVDA-PTB):** Mijnheer de staatssecretaris, Europa heeft beslist om Oekraïners het statuut van tijdelijke bescherming toe te kennen, zodat ze geen langdurige asielpcedure moeten doorlopen. Dat is een gastvrije, solidaire en ook logische keuze, die wij dan ook toejuichen. Die mensen zijn immers op de vlucht voor neervallende bommen en alle verwoestingen van dien.

Blijkbaar zijn toch niet alle vluchtelingen gelijk. Al binnen Oekraïne waren vluchtelingen met een andere huidskleur of origine het voorwerp van discriminatie. Ze werden geweerd van de treinen ten voordele van autochtone Oekraïners. Voor het bereiken van de grensposten werden ze geïntimideerd door gewapende milities die beweerden dat Afrikanen niet welkom waren in Polen.

De grens oversteken was nog niet het einde van die ongelijke behandeling. Op 23 maart onthulden *Der Spiegel* en *The Independent* een verschrikkelijke realiteit. Aan de grenzen van Oekraïne, meer bepaald in Polen, zitten vluchtelingen met een andere origine of huidskleur in detentiecentra.

Dat doet de vraag rijzen, mijnheer de staatssecretaris, of dit ook mogelijk is in België? In tegenstelling tot onze buurlanden vallen mensen met een kort verblijf in Oekraïne niet onder die tijdelijke bescherming. Gezien de huidige situatie aan het Klein Kasteeltje is het dus perfect mogelijk dat zij in een gesloten centrum gevangen zitten. Het is absurd dat mensen met een verblijfsstatuut in Oekraïne en een Oekraïens visum dat vandaag niet krijgen in België.

In de huidige tijden van nooit geziene solidariteit tegenover vluchtelingen is het cynisch een kleine minderheid daarvan uit te sluiten.

Waarom wilt u mensen met een kort verblijfsstatuut in Oekraïne niet opnemen in het statuut van tijdelijke bescherming of desnoods in een variant op dat statuut? Vervolgens zou u met hen kunnen bekijken of zij hun activiteiten in Oekraïne of in België kunnen voortzetten dan wel of zij het best kunnen terugkeren naar hun herkomstland.

Hebt u Polen al gecontacteerd om uitleg te vragen over gevallen zoals ze zijn beschreven in *Der Spiegel* en in *The Independent*? Welke stappen moeten volgens u ter zake op Europees vlak worden gezet? Kunt u uitsluiten dat geen enkele vluchteling met een kort verblijfsstatuut in Oekraïne in de Belgische gesloten centra vast kan komen te zitten?

Ik heb ook nog een vraag over het woonstatuut van mensen die Oekraïners opvangen. Met de hashtag 'plekvrij' beroept u zich op de solidariteit van onze bevolking met de Oekraïense vluchtelingen. Kwantitatief bleek die actie alvast een groot succes. Vele mensen hebben zich bij hun gemeente aangeboden en vingen vluchtelingen op.

Ondertussen rijst echter een vrees bij sommigen onder hen. Ik heb vorige week bijvoorbeeld nog gesproken met een werkloze man die enkele Oekraïense vluchtelingen opvangt. Omdat het domiciliëren van Oekraïense vluchtelingen verplicht is, vreest hij dat zijn woonstatus zal veranderen naar samenwonende en dat hij zodoende een deel van zijn broodnodige werkloosheidsuitkering zal verliezen. Een en ander heeft dus potentieel grote gevolgen voor mensen die hun huis openstellen voor vluchtelingen. Op die manier zou solidariteit in feite kunnen worden bestraft, wat ten zeerste moet worden vermeden.

Hebt u de problematiek van de woonstatus van burgers die vluchtelingen opvang bieden al besproken met uw collega's? Zult u ervoor zorgen dat die solidariteit geen slechte financiële gevolgen met zich zal meebrengen?

**01.03 François De Smet (DéFI):** "Monsieur le Secrétaire d'Etat, plusieurs témoignages interpellants me reviennent concernant l'organisation de l'accueil des réfugiés ukrainiens à la Gare du Midi, en particulier ceux qui arrivent après 17h et qui n'ont pas la possibilité de se rendre au Heysel avant la nuit.

*Pour ceux-là, un guichet est mis en place où ils peuvent demander un hébergement, soit auprès du Samu Social, soit dans des hôtels, le tout supervisé par la Région bruxelloise.*

*Mais force est de constater qu'il y a manifestement de grosses défaillances puisque de nombreux soirs, des réfugiés, parfois jusqu'à 45 personnes, dont des enfants, seraient obligés de dormir sur les chaises, voire même sur le sol du hall de l'International Channel de la Gare du Midi.*

*Ce ne serait que grâce aux efforts des associations sur place, notamment des volontaires de la Croix-Rouge ou du Samu Social, qui mettent les réfugiés en contact avec la plateforme citoyenne, que, certaines nuits, mais pas toutes!!, les réfugiés peuvent finalement être hébergés dignement.*

*En conséquence, Monsieur le Secrétaire d'Etat:*

*Aviez-vous connaissance de la situation des réfugiés qui doivent dormir à même le sol faute d'hébergement? Pouvez-vous me dire combien de réfugiés ont dormi jusqu'à présent sur les chaises ou le sol de l'International Channel de la Gare du Midi depuis le début de l'invasion?*

*Une coordination pour l'accueil et l'hébergement des réfugiés entre le Fédéral et la Région bruxelloise a-t-elle été mise en place pour traiter de l'hébergement des réfugiés qui arrivent Gare du Midi? Comment expliquez-vous que Fedasil, qui est compétent pour ce type de problème, n'ait pas été au rendez-vous? En d'autres termes, comment expliquez-vous que l'accueil repose essentiellement sur des associations? Comment le fédéral contribue-t-il à l'accueil matériel et humanitaire des réfugiés?*

*Enfin, comment entendez-vous remédier concrètement à cette situation? Des lits de camp pourraient-ils être prévus?"*

*"Monsieur le Secrétaire d'Etat, début mars, vous appeliez de vos vœux, au micro de la VRT, au déclenchement de la phase fédérale de gestion de crise face à l'arrivée massive de réfugiés ukrainiens dans notre pays.*

*Depuis, seul Bruxelles a activé sa phase provinciale de gestion de crise. Plus aucune nouvelle de la part du fédéral sur la question. J'en déduis que le gouvernement n'a pas accédé à votre demande.*

*Pourtant de nombreuses communes et élus locaux et régionaux l'ont pourtant déjà sollicité. C'est le cas notamment du Ministre-Président bruxellois ou des 23 communes de Wallonie picarde qui, le 15 mars dernier, ont fait savoir qu'elles souhaitaient le passage à la phase fédérale de gestion de crise.*

*En conséquence, Monsieur le Secrétaire d'Etat:*

*Pour quelles raisons et sur base de quelles informations appeliez-vous au déclenchement de la phase fédérale de gestion de crise début mars? Avez-vous relayé cette demande auprès du gouvernement? Pour quelles raisons le gouvernement a-t-il rejeté votre demande? Est-il exact que le gouvernement du Nord du pays n'y est pas favorable?*

*Le gouvernement envisage-t-il de déclencher cette phase fédérale de crise à terme? Dans l'affirmative, qu'attend-il exactement?*

*La Flandre et la Wallonie sont-elles disposées, à l'instar de Bruxelles, à déclencher leur phase de crise régionale en cas de besoin pour faire face à l'afflux de réfugiés?"*

*"Monsieur le Secrétaire d'Etat, la Directive protection temporaire permet non seulement aux États-membres d'octroyer une protection temporaire aux réfugiés ukrainiens qui se présentent dans notre pays, mais également aux résidents de longue date en Ukraine.*

*En conséquence, Monsieur le Secrétaire d'Etat:*

*Confirmez-vous que l'Office des étrangers octroie également la protection temporaire aux non-ukrainiens, qui ne disposent donc pas de passeports ukrainiens, mais qui peuvent justifier d'un séjour de longue durée en Ukraine? Si oui, combien de résidents de longue date en Ukraine ont déjà pu bénéficier de la protection temporaire en Belgique depuis l'activation de la Directive? Quelles preuves de leur séjour en Ukraine les réfugiés non-ukrainiens peuvent-ils présenter?*

Qu'est-il entendu par "séjour de longue durée" au sens de la Directive? Doit-on regarder le type de titres de séjour en Ukraine ou est-ce uniquement une situation de fait, par exemple un nombre d'années défini de résidence sur le territoire ukrainien? Des étudiants étrangers qui font leurs études en Ukraine depuis 5, 6, voire 7 ans, peuvent-ils prétendre à la protection temporaire dans notre pays?

Le cas s'est déjà présenté d'enfants qui disposaient d'un passeport ukrainien, mais dont les parents sont de nationalité étrangère, non-ukrainienne donc. L'Office des étrangers garantit-il l'octroi de la protection temporaire également aux parents même s'ils sont étrangers et ne peuvent justifier d'une résidence de longue date en Ukraine? Qu'en est-il pour des familles, dont l'un des membres n'est ni un ressortissant ukrainien, ni un résident de longue durée?

Pouvez-vous également nous communiquer le nombre de bénéficiaires de la protection internationale en Ukraine, qui ont pu obtenir la protection temporaire en Belgique?"

"Monsieur le Secrétaire d'Etat, ce lundi, à l'occasion d'une réunion extraordinaire des ministres de l'intérieur, il a été décidé que l'Union européenne allait se doter:

(1) d'une plateforme d'enregistrement commune pour les réfugiés, qui leur permettra de s'enregistrer une seule fois et de bénéficier pleinement de la libre circulation dans l'UE;

(2) d'un index des États-membres, classés en fonction du nombre de réfugiés qu'ils accueillent et du nombre de demandeurs d'asile toutes nationalités confondues par rapport à leur taille, l'objectif étant de déterminer quels pays sont les plus soumis à l'afflux et doivent être davantage soutenus.

Il a été également précisé que les quotas de répartition des réfugiés entre pays de l'UE n'étaient pas à l'ordre du jour, mais qu'il convenait d'encourager les réfugiés à se rendre dans d'autres pays sans quoi, précise la Commissaire européenne des affaires intérieures, la situation deviendra intenable.

En conséquence, Monsieur le Secrétaire d'Etat:

Quand cette plateforme d'enregistrement commune sera-t-elle opérationnelle? Les réfugiés qui se seront enregistrés avant la mise en place de cette plateforme devront-ils à nouveau se réenregistrer une fois cette plateforme opérationnelle?

Pouvez-vous donner davantage de précisions sur l'indice de solidarité présenté par la Commission européenne pour classer les États-membres dans l'index?

Quelles sont les raisons sur lesquelles se fondent le choix de ne pas recourir à des quotas de répartition? Quelle différence y a-t-il avec la crise de 2015 durant laquelle la question des quotas avait été avancée? Comment envisagez-vous, comme le propose la Commissaire européenne des affaires intérieures, d'encourager les réfugiés à se rendre dans d'autres pays de l'Union pour ne pas en surcharger seulement quelques-uns?

La Commission européenne a annoncé le déblocage de 17 milliards d'euros pour soutenir les pays qui accueillent le plus de réfugiés. Comment ces 17 milliards seront-ils alloués? Le seront-ils uniquement sur base de l'index? Quand ces fonds pourront-ils être effectivement versés?"

**01.04 Simon Moutquin** (Ecolo-Groen): Monsieur le secrétaire d'État, nous avons eu l'opportunité de visiter le Heysel la semaine passée. Nous vous remercions ainsi que vos services, en particulier le personnel de Fedasil, et les organisations internationales sur place car ce que nous avons vu est assez incroyable et ce qui a été fait en peu de temps est à souligner.

Mes premières questions porteront sur la situation actuelle. Un des débats que nous avons eus avec le directeur de l'Office des étrangers (OE) portait sur l'anticipation de l'intensité des flux migratoires en provenance d'Ukraine. Il est assez compliqué de prévoir l'importance du nombre de réfugiés ukrainiens qui frapperont à nos portes pour toute une série de facteurs.

Avez-vous la possibilité, notamment au contact des pays limitrophes de l'Ukraine, d'anticiper ce nombre? La projection du nombre de places disponibles par rapport à la demande sera-t-elle fiable?

Les communes sont parfois un peu dans le flou. Le modèle repose fortement sur celles-ci, ce qui est une bonne chose car elles sont en contact direct avec les citoyens. Comment les communes sont-elles prises en

considération en termes de communication et de coordination? Idem pour ce qui est du rôle des gouverneurs, qui prennent parfois leur rôle de manière différente d'une province à l'autre.

Pour ce qui est du rôle des entités fédérées, quid de l'accès au marché de l'emploi, à la formation, à l'enseignement? Il est très important de se rendre compte que certaines familles resteront et que leurs enfants auront besoin d'un accès à l'enseignement.

En ce qui concerne les hébergeurs, qu'en est-il de la protection, du *screening* et d'un éventuel soutien financier en fonction de leur statut – isolé ou cohabitant?

Ma deuxième question est plus compliquée et concerne l'application de la directive de protection temporaire. Le débat portait sur la question de savoir à qui cette protection devait être attribuée. La Commission européenne a tranché puisqu'elle a récemment publié des lignes directrices demandant aux États membres l'élargissement de cette protection temporaire aux non-Ukrainiens, en fonction de leur statut. Il subsiste un flou juridique quant à la définition de ce statut entre différents pays. À titre d'exemple, j'ai rencontré un professeur camerounais qui enseigne à l'université de Kiev depuis 21 ans. Sa femme a dû se rendre au Heysel alors qu'il a dû se rendre au Petit-Château. À l'époque, c'était la disposition qui avait été prise.

Quid des étudiants? J'ai lu votre publication sur les réseaux sociaux au sujet du sort des étudiants. Je ne partage pas votre avis. À mes yeux, une personne venue en Europe pour acquérir du savoir devrait pouvoir y continuer son cursus.

Est-ce une solution qui doit être uniquement belge? Je ne le crois pas. Je voulais vous demander si, éventuellement, vous aviez prévu d'aborder cette question au niveau européen, par exemple en activant les programmes Erasmus ou Copernic, pour trouver une solution européenne et permettre à ces gens de continuer un cursus pendant quelques mois ou quelques années en Europe.

Je trouve que ce serait aussi une belle réponse à Poutine et à ses bombes de permettre à ces étudiants de continuer leur cursus ici en Europe.

**01.05 Hervé Rigot (PS):** Monsieur le président, monsieur le secrétaire d'État, je ne vais pas m'étendre sur ma première question, qui concernait le Heysel. Elle avait été déposée avant la visite. Comme l'a dit mon collègue, M. Moutquin, cette visite a été particulièrement intéressante. Elle a permis de mettre en évidence l'efficacité et le professionnalisme des services présents, mais aussi des ONG, avec un accueil qui était à la fois efficace, rapide, bien pensé et surtout humain.

Et ça, c'est important. C'est un aspect que je n'avais pas remarqué à Bordet. Évidemment, c'était le début, c'était l'urgence. Mais ici, en tout cas, de ce que j'ai pu constater, je pense que nous sommes vraiment dans le bon.

Mais, néanmoins, je rejoindrai Mme Platteau sur les questions d'évolution des chiffres au Heysel et des perspectives futures par rapport à ce lieu.

Ma deuxième question portait sur l'accueil des familles. Le plus grand défi de cette crise sans précédent est évidemment l'accueil. Le chiffre que l'on évoque aujourd'hui encore, c'est 200 000 migrants – même si cela a l'air de diminuer pour l'instant. Il faudra trouver une capacité d'accueil hors du commun. Actuellement, si j'entends bien, 80 % des réfugiés ukrainiens sont accueillis dans des familles. Cela pose évidemment la question de la pérennité de ce système.

Monsieur le secrétaire d'État, combien de temps l'accueil peut-il durer dans ces familles, chez ces particuliers? Des alternatives sont-elles prévues? Qu'en sera-t-il si cela se passe mal d'un côté ou de l'autre, que ce soit du côté des familles d'accueil ou des réfugiés ukrainiens accueillis? Vers qui peuvent-ils se tourner s'il faut trouver une solution, un nouvel hébergement par exemple?

L'autre volet, c'est évidemment la traite des êtres humains. On voit malheureusement que là où il y a de la souffrance, il y a aussi des gens pour en profiter et en abuser. Pouvez-vous aussi nous dire ce que vous mettez en œuvre pour assurer le contrôle policier sur les familles qui vont être amenées à accueillir? Avez-vous des chiffres à ce niveau qui peuvent nous rassurer?

La dernière question porte sur l'Union européenne qui se dote d'une plateforme d'échange d'information qui

compile les enregistrements des réfugiés de la guerre en Ukraine par les autorités nationales.

Monsieur le secrétaire d'État, j'avais une question en lien avec ce positionnement européen mais aussi avec la réalité belge. Qui aura accès, en Belgique, à cette plateforme européenne d'enregistrement? Cette plateforme européenne pourrait-elle gérer à l'avenir l'enregistrement d'autres nationalités que les réfugiés ukrainiens?

J'ai vu, lorsqu'on a visité le Heysel, que beaucoup de choses étaient très positives, mais j'ai été surpris de voir qu'il n'était pas encore possible pour Fedasil d'utiliser Match-It pour l'enregistrement des demandeurs de protection alors que c'est l'outil utilisé par Fedasil depuis plusieurs années. Pour quelle raison? Parce qu'il n'y a pas encore de synchronisation avec Evibel et cela alourdit la tâche administrative des deux côtés: du côté de l'Office des étrangers comme du côté de Fedasil. Cela sera-t-il une réalité prochainement oui ou non? Pourra-t-on enfin obtenir un accès au Registre national pour Fedasil?

J'ai aussi une question plus large, même si je me doute bien que vous ne pourrez pas répondre à tout. Quels sont les autres éléments contenus dans le plan présenté par la Commission européenne à la ministre de l'Intérieur? Vous me direz peut-être qu'il faut la poser à votre collègue Mme Verlinden.

Pourquoi l'idée de quota de répartition des réfugiés entre pays de l'Union européenne n'est-elle pas à l'ordre du jour? Cela signifie qu'aujourd'hui l'effort est inégal et que certains sont davantage confrontés à la situation que d'autres.

Comment seront répartis les 17 milliards d'euros mis à la disposition des États membres par la Commission?

**01.06 Darya Safai (N-VA):** Mijnheer de staatssecretaris, dagelijks worden verschillende mensen geweigerd in het aanmeldcentrum op de Heizel, omdat ze zich al lang in de Schengenzone bevinden, omdat ze een verblijfskaart in het buitenland hebben en omwille van de openbare orde en verschillende andere redenen.

Tegen de betrokkenen wordt niets gedaan. Zij krijgen geen papieren en worden naar huis gestuurd. Er is blijkbaar geen opvolging en geen bevel om het grondgebied te verlaten. Wij sturen met andere woorden die mensen de facto de illegaliteit in.

Bent u op de hoogte van deze feiten? Over hoeveel personen gaat het? Worden zij verder opgevolgd?

De **voorzitter:** Mijnheer Van Langenhove, u had vijf vragen ingediend, maar wij hadden afgesproken die in één vraag samen te ballen.

**01.07 Dries Van Langenhove (VB):** Mijnheer de voorzitter, ik zal ze proberen in te korten.

Mijnheer de staatssecretaris, ik wil, ten eerste, vermelden dat het een heel interessant werkbezoek was aan de Heizel, waar wij hebben kunnen vaststellen dat er al heel wat verbeteringen zijn aangebracht en dat het personeel van de verschillende diensten enorm zijn best doet om alles zo goed mogelijk te laten verlopen.

Mijn eerste vraag ging over de operationele richtsnoeren voor het beheren van de buitengrenzen van de Europese Unie met betrekking tot Oekraïne. Ik zal de vraag proberen in te korten.

Klopt het dat de alinea over de opschorting van de inreisverboden in die zin dient te worden gelezen dat de opschorting enkel van toepassing is bij het oversteken van de grens tussen Oekraïne en de Europese Unie, of geldt ze ook ruimer en voor andere derde landen?

Is het mogelijk het statuut van tijdelijke bescherming te bekomen indien de aanvrager een inreisverbod heeft? Zo ja, zijn er de voorbije periode al dergelijke registraties gebeurd?

Mijn tweede vraag ging over de nooddorpen. Een derde van de vluchtelingen uit Oekraïne die in België zijn aangekomen, verblijven op dit moment in Vlaanderen. Er is afgesproken dat men op termijn naar 60 % wil gaan in Vlaanderen. 10 % zou worden opgevangen in Brussel en 30 % in Wallonië.

In Antwerpen beginnen weldra de werken voor containerwoningen voor 600 mensen. In Mechelen zou ook een dergelijk woondorp worden ingericht. Hoe zit het met de realisatie van de woondorpen in Wallonië en Brussel? Daarover hebben wij immers nog niet genoeg informatie gekregen. Graag kreeg ik dus een stand

van zaken op dat vlak.

Ik heb ook een heel belangrijke vraag over de screening in het registratiecentrum. Tot op heden staat de teller van het aantal Oekraïense vluchtelingen op 27.000. Er zijn dus al heel wat screenings gebeurd.

Over de screening heb ik uiteraard vragen kunnen stellen tijdens ons werkbezoek. Welke databanken worden echter concreet gematcht bij de automatische screening, zoals wij hebben kunnen vernemen? Ook de vraag hoeveel hits er al geweest zijn in die databanken is niet onbelangrijk. Wat zijn de gevolgen die aan die gevallen werden gegeven?

Een andere belangrijke beleidsmatige vraag is de volgende: wordt aan de Oekraïense mensen die aankomen gevraagd waarom zij specifiek kiezen om vanuit Polen, Moldavië, Hongarije of andere landen door te reizen naar België?

Het lijkt mij beleidsmatig handig om te weten wat de beweegredenen zijn. Wordt dat bijgehouden? Zo niet, waarom niet?

Ik heb ook een vraag over mensensmokkelaars in de vluchtelingencrisis. Enkele dagen geleden meldde Duitse media dat de veiligheidsdiensten ervan uitgaan dat mensensmokkelaars de huidige vluchtelingenstroom uit Oekraïne gebruiken om hun activiteiten op te voeren, wat onder meer zou blijken uit het feit dat momenteel ook onderdanen uit andere landen over de Oost- en de Balkanroute zich richting het Westen begeven.

In een intern document van de Duitse inlichtingendiensten luidt het dat beide stromen zich momenteel zouden vermengen. Concreet wijzen zij erop dat mensensmokkelaars daarbij gebruikmaken van vervalste Oekraïense studentenpassen, waarvan voornamelijk migranten uit Afrikaanse en Aziatische landen die reeds voor de oorlog in Oekraïne verbleven, gebruikmaken.

Daarnaast zijn er de in Turkije opererende professionele smokkelnetwerken die zich gespecialiseerd hebben in het vervalsen van Oekraïense identiteitspapieren, wat onder meer zou blijken uit het feit dat bij controles door de Turkse politiediensten meermaals werd vastgesteld dat bijvoorbeeld Syriërs en Afghanen in Turkije al beschikten over zogezegd Oekraïense documenten, die zij later kunnen misbruiken om de EU illegaal binnen te raken en onze diensten te bedriegen.

Is die informatie u bekend? Werden de voorbije weken ook in eigen land dergelijke feiten van fraude vastgesteld? Werd de kwestie reeds besproken op Europees niveau? Welke bijkomende maatregelen werden op Europees niveau genomen om dergelijke praktijken een halt toe te roepen? Welke bijkomende maatregelen zult u, samen met uw bevoegde collega's in de regering, in dat verband nemen om die specifieke vorm van fraude tegen te gaan?

Ik heb ook een vraag over de buitengewone Europese Raad van ministers die onlangs plaatsvond over de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne. De bedoeling was dat er overleg zou worden gepleegd over onder meer materiële en financiële steun aan de lidstaten en de bescherming en de overname van vluchtelingen uit Moldavië.

Kunt u enige toelichting geven bij de bespreking en eventuele beslissingen die werden genomen over die drie thema's? Welke bijkomende beslissingen werden genomen met betrekking tot de repatriëring van uit Oekraïne gevluchte onderdanen van derde landen? Dat is ook niet onbelangrijk.

De **voorzitter**: Ik denk dat alle aanwezige fracties het woord hebben gekregen.

Mijnheer de staatssecretaris, u hebt het woord voor uw antwoord.

**01.08** Staatssecretaris **Sammy Mahdi**: Mijnheer de voorzitter, beste collega's, de Russische agressie in Oekraïne duurt nu al iets meer dan een maand. Ondertussen hebben al meer dan 4 miljoen mensen Oekraïne verlaten. Het aantal displaced persons, mensen die nog steeds in Oekraïne verblijven maar die hun huis hebben moeten verlaten, is nog groter dan 4 miljoen. Als ik mij niet vergis, heeft de Europese Commissie hun aantal deze week nog geraamd op 6 tot 7 miljoen mensen. Zoals jullie weten, is de Dienst Vreemdelingenzaken reeds op de dag van de activering van het eigenlijke beschermingsstatuut gestart met het registreren van Oekraïners. Op dat vlak hebben onze diensten echt



buitengewoon sterk werk verzet.

Als ik kijk naar de gegevens die de buurlanden mij bezorgen – onder andere Nederland, Duitsland, Frankrijk en Zweden – zie ik dat de registratie overal bijzonder moeilijk verloopt, behalve in België op dit moment. Dat komt precies doordat wij een groot registratiecentrum hebben, met een heel grote capaciteit om mensen te registreren, en omdat de mensen van de Dienst Vreemdelingenzaken, Fedasil en Het Rode Kruis van 's morgens vroeg tot 's avonds laat bergen werk verzetten, zeven dagen op zeven. Ik ben hen daar enorm dankbaar voor. Het is goed dat dit vandaag zo is.

Je me souviens qu'il y a quelques jours, voire quelques semaines, les réactions étaient parfois un peu négatives concernant l'enregistrement en Belgique. Il était problématique dans toute l'Europe. Aujourd'hui, nous sommes un pays exemplaire en ce qui concerne l'enregistrement. Je suis content de constater que tous ceux qui avaient des remarques à ce sujet sont maintenant les premiers à féliciter non seulement le gouvernement mais aussi les employés de nos services pour avoir fait un travail formidable. Je tiens aussi à les remercier.

We zijn eerst naar Jules Bordet gegaan in het voormalige ziekenhuis, waar heel snel een registratiecentrum moest worden gefabriceerd. Vervolgens zijn we naar de Heizel gegaan. Door de opening van Bordet kon ook het Klein Kasteeltje zich volledig toediepen op verzoekers om internationale bescherming. Dat is meteen gebeurd. De registraties in Bordet konden inderdaad nog niet volledig afgerond worden. Dat betekent dat een aantal mensen een lichtregistratie hebben meegemaakt in Bordet. Voor sommigen is de registratie wel volledig afgerond. Mede dankzij het afsprakensysteem kan iedereen op zeer korte termijn geholpen worden. Er werd gevraagd hoeveel mensen er nog dagelijks voor de deur staan of niet geregistreerd worden. Ik vermoed dat die vragen gedateerd zijn in een ondertussen ver verleden. Iedereen die aankomt in Paleis 8 wordt geregistreerd, niet enkel vandaag, gisteren en eergisteren, maar al een zeer lange tijd.

Mevrouw Daems, u verwijst specifiek naar 17 maart. Toen waren om 13.30 uur alle personen die die dag geregistreerd konden worden, ook binnengelaten. Het is niet omdat de deuren sloten, dat de registraties stopten. Op 17 maart werden 1.931 personen geregistreerd en hebben de medewerkers ook tot 's avonds laat gewerkt. Men heeft de mensen snel naar binnen gehaald zodat er geen beelden zijn van mensen die buiten op straat staan te wachten. Dat er dan helaas wat verkeerde informatie circuleert over de al dan niet gesloten deuren is jammer, zeker aangezien de mensen van Fedasil, de Dienst Vreemdelingenzaken en het Rode Kruis die avond niet om 12 uur hun boterhammendoos hebben meegenomen en vertrokken zijn, maar tot middernacht gewerkt hebben om iedereen te registreren. Het is dus niet omdat deuren fysiek gesloten lijken te zijn dat dat in realiteit ook zo is. Sommigen dachten dat en hebben dat ook laten weten.

Sinds 22 maart kan iedereen online een afspraak maken om op een bepaald uur naar de Heizel te komen. Iedereen die zich aanbiedt op de Heizel wordt ook binnengelaten op het terrein. De maximale registratiecapaciteit bedraagt op dit moment 3.000 registraties per dag. Er zijn 60 loketten en 12 backofficeloketten. In totaal kan men dus tot 72 gaan. De afgelopen periode stelde het agentschap tussen de 120 en 140 fulltime equivalenten ter beschikking voor de opdracht op de Heizel. Dat is dus 5 % van het volledige personeelsbestand van het agentschap. Dat heeft effectief een impact op onze diensten, maar die doen al het nodige om iedereen te helpen. We moeten echter geen 3.000 mensen per dag registreren, omdat er geen 3.000 mensen zijn. De laatste cijfers tellen ongeveer 1.000 personen per dag. Daar zit dus nog rek op. Het registratiecentrum doet dus zeker meer dan wat nodig is.

Op datum van gisteren waren er 24.475 attesten afgeleverd. Het aantal registraties ligt hoger, aangezien er voor sommige mensen op basis van hun dossier een bijkomend interview in Pacheco plaatsvindt, waardoor zij nog geen attest tijdelijke bescherming kunnen ontvangen.

Mensen die nog niet aan een opvangplaats bij de gemeenten konden worden toegewezen, worden opgevangen in de federale noodopvang. De cascaderstructuur is u bekend: normaal gebeurt eerst de registratie in Brussel en daarna de dispatching naar de gemeenten, maar als dat laatste niet onmiddellijk kan, schakelen we de federale noodopvangplaatsen in, met dank aan de goede samenwerking met Brussel-Stad.

De vraag naar gedecentraliseerde registratie staat momenteel niet op de agenda. De registratie op de Heizel verloopt heel goed en efficiënt, de capaciteit volstaat en het personeel is goed opgeleid. Decentraliseren gaat met stevige uitdagingen gepaard, met name op het vlak van logistiek, infrastructuur en zeker personeel. Zeker in het begin leidt het ook tot een daling van het aantal registraties. Wat ook belangrijk is, is dat we een

grondige identiteits- en veiligheidscontrole van de mensen uitvoeren, die niet zomaar naar de afzonderlijke gemeenten gekopieerd kan worden. Dat doen we liever centraal en grondig dan in iedere gemeente in een soort lightversie, waarbij we niet zeker zijn over de invulling van die controles en niet weten of de tijdelijke bescherming wel overeenkomstig onze federale visie wordt toegepast.

Wat het detecteren van problematische situaties zoals uitbuiting betreft, veel Fedasil- en DVZ-personeelsleden die in contact komen met de vluchtelingen, hebben de opleiding en de ervaring om dergelijke situaties vast te stellen en te signaleren. Er is een verhoogde waakzaamheid wanneer iemand aangeeft reeds een opvangplaats te hebben, zeker voor kwetsbare profielen. De medewerkers van de DVZ dringen er in dat geval bij de betrokkenen op aan om zich bij Fedasil aan te melden voor een plaats. Ook mensen die aangeven geen opvang nodig te hebben, omdat ze naar eigen zeggen wel ergens terecht kunnen, krijgen een brochure mee en een telefoonnummer, zodat ze iemand kunnen bellen mochten ze achteraf niet tevreden zijn met hun opvang. Mensen kunnen bijvoorbeeld opvang aangeboden krijgen door iemand die in pakweg Merchtem aan een station staat, of via Facebookgroepen die dat allemaal zelf willen coördineren, iets wat we ten sterkste afraden. Het is belangrijk mensen goed te informeren.

Comme cela a été souligné par M. Moutquin et M. De Smet, cette crise touche à différents domaines politiques et niveaux de compétences. Il est donc essentiel qu'il y ait une bonne communication et une bonne coopération entre les différents acteurs. Cette coopération existe aujourd'hui entre les différents niveaux, les pouvoirs locaux, les gouverneurs, en passant par les entités fédérées et le gouvernement fédéral. Tout le monde reste en contact étroit. Il importe de le rester car les pouvoirs locaux posent de très nombreuses questions concernant les logements, l'enregistrement, toute une série de choses qui sont parfois perçues comme des détails mais qui sont importantes pour eux. Il est essentiel d'y répondre correctement. De là l'importance d'avoir une bonne coordination entre tous les échelons. Nous avons une lasagne institutionnelle mais il faut faire en sorte que cela fonctionne en temps de crise.

Toutefois, il n'est pas nécessaire de déclarer une phase fédérale pour assurer cette coopération et la rationalisation des informations. Depuis le premier jour de cette crise, tous les partenaires ont très bien travaillé ensemble et l'expertise de Centre National de Crise a été utilisée au mieux pour trouver des solutions. Cela a été également convenu lors de la consultation avec les différents ministres-présidents. Si la situation se dégradait davantage, je pense qu'il est toujours possible d'envisager la mise en place d'une phase fédérale.

Pour la petite histoire, au tout début de la crise, j'avais entendu certains hommes et femmes politiques au niveau des Régions préciser que cela devenait compliqué, qu'il ne fallait pas que le fédéral se déresponsabilise. J'étais le premier à préciser que s'ils voulaient enclencher la phase fédérale, je le ferais. Ce sont les Régions qui, dans un premier temps, ont répondu qu'elles avaient leurs compétences et qu'elles faisaient le nécessaire.

Monsieur Rigot, en séance plénière, il y a une semaine ou deux, vous m'aviez dit de prendre les rênes et d'agir. Si vous avez lu *De Standaard*, vous savez qu'il y a quelques semaines, j'avais précisé que si le besoin s'en faisait sentir, je le ferais. On ne vit heureusement pas dans un monde comme celui de M. Poutine. Ce n'est donc pas à moi seul de décider d'enclencher la phase fédérale. Les Régions ont des compétences et si elles précisent qu'elles veulent prendre leurs responsabilités, je dois respecter le système institutionnel dans lequel on fonctionne. Je demande à ce qu'on comprenne cela sans m'indiquer que je dois prendre mes responsabilités, que j'essaie, en tout cas, de prendre dans le respect de mes compétences.

Veel vluchtelingen uit Oekraïne komen inderdaad aan in Brussel-Zuid. Daar heeft Brussels Help, in samenwerking met La Croix Rouge, het burgerplatform en met de steun van de NMBS ook een lokaal gekregen om mensen informatie te geven en te oriënteren. De politie is ook betrokken. Het punt is open van 8.00 uur 's morgens tot 23.30 uur.

U stelt me ook vragen over een ander lokaal en de mogelijkheid om in voedselbedeling te voorzien. Daarvoor moet ik u uiteraard doorverwijzen naar de hoge ambtenaar van Brussel die hiervoor bevoegd is. Volgens mijn informatie organiseerde de stad Luik, in samenwerking met de NMBS, ook een informatiepunt in het station van Luik. Ook daarvoor is het aan anderen om dit te verduidelijken.

Op dit moment heb ik geen weet van infopunten in andere stations. Indien die nood er is, zal dat ook besproken worden op de vergadering met het Nationaal Crisiscentrum. Uit de informatie van de NMBS blijkt toch dat de meeste mensen aankomen in Brussel-Zuid.

Il est clair que beaucoup de personnes qui arrivent à la gare ont besoin d'un accueil. Fedasil collabore avec Rode Kruis pour faciliter l'accès de ces personnes à l'accueil d'urgence fédéral au centre d'accueil Ariane. Ce centre met à disposition un nombre de places assez important. Des contacts ont lieu à ce sujet avec le Samusocial. Les personnes qui n'ont pas encore pu s'inscrire pour bénéficier d'une protection temporaire font également partie du groupe cible qui peut être accueilli par Rode Kruis.

Des questions ont été posées sur la portée de la protection temporaire. Dans la décision du Conseil, il était clair que dans tous les cas, les Ukrainiens et leur famille nucléaire étaient inclus, ainsi que les personnes sous protection internationale ou nationale. La famille nucléaire elle-même ne doit pas nécessairement avoir la nationalité ukrainienne pour bénéficier d'une protection, ou avoir un statut spécifique en Ukraine pour se voir accorder une protection temporaire.

Concreet gaan we koppels niet scheiden in het geval van een Oekraïense persoon met de Oekraïense nationaliteit, die leeft in Oekraïne en getrouwd is met een niet-Oekraïner.

Ik ben een man van mijn tijd. Op de sociale media had ik gelezen dat iemand van de PVDA in Brussel vragen stelde over wat te doen met erkende vluchtelingen. Ook zij vallen onder de tijdelijke bescherming. Iemand die erkend vluchteling was in Oekraïne, valt onder de tijdelijke bescherming. Aangezien deze vraag gesteld werd door een van de Brusselse collega's, geef ik die verduidelijking graag ook even mee.

Au total, seules deux personnes bénéficient d'une protection en Ukraine et trois personnes apatrides ont déjà obtenu un statut temporaire en Belgique. Nous avons également reçu des directives de la Commission la semaine dernière à la suite desquelles nous avons décidé que les ressortissants permanents de pays tiers qui ne peuvent pas retourner dans leur pays d'origine de manière durable et sûre ont également droit à ce statut. Il convient que ces personnes soient enregistrées et qu'un *screening* soit réalisé afin de voir non seulement si ces personnes ont un statut permanent dans le pays d'origine mais également si aucune possibilité d'un retour durable et sûr n'existe dans le pays d'origine. L'information est mise à disposition sur le site général Info-Ukraine, sur le site web de l'Office des étrangers. Il existe un document d'identité ukrainien qui montre clairement qu'il s'agit d'un résident permanent ukrainien.

Pour ce groupe cible, une première inscription a lieu au Heysel. Un entretien aura ensuite lieu sur place. Toutefois, un nombre d'entre eux seront à nouveau invités à Pachéco pour un entretien un peu plus approfondi. Chaque demande fait l'objet d'un examen individuel permettant d'établir que toutes les conditions sont réunies. Si tel est le cas, une attestation est délivrée. Si ce n'est pas le cas, dans les meilleurs délais suivant la présentation au Heysel, une décision de refus motivée en droit et en fait est prise. Cette décision est susceptible d'un recours non suspensif auprès du Conseil du Contentieux. À l'heure actuelle, environ quinze ressortissants de pays tiers ayant une résidence permanente ont déjà reçu une attestation parce qu'ils ne pouvaient pas retourner de manière sûre dans leur pays.

Het klopt dat personen die geen permanent verblijf in Oekraïne hadden en mensen die een permanent verblijf in Oekraïne hadden, maar die veilig kunnen terugkeren naar hun land, niet in aanmerking komen. Als u het mij vraagt, is dat de logica zelf. Iemand die uit Oekraïne komt, de Oekraïense nationaliteit heeft en vlucht voor de bommen net als alle anderen, kan niet terugkeren naar Oekraïne omdat dit land nu onveilig is en er bommen vallen. De Amerikaanse student die studeerde in Oekraïne en die vanuit Oekraïne vlucht naar Polen, Slowakije, België, Nederland, moet geholpen worden opdat hij veilig kan terugkeren naar zijn land van herkomst. Wij moeten die student of die arbeidsmigrant, of om het even wie, helpen dat te doen.

Men stelt dan dat dit oneerlijk is: een Oekraïner mag hier blijven maar een buitenlandse student uit Amerika, Congo of China mag hier niet blijven. Dat komt omdat de Oekraïner niet kan terugkeren naar zijn land omdat het niet veilig is, maar de Chinese, Congolese, Amerikaanse of Australische student kan wel terugkeren naar zijn land op een veilige manier. Is dat niet het geval, dan staat het iedere persoon vrij dat te laten weten. Iedereen kan natuurlijk altijd een asielaanvraag indienen. Dat is de logica die er is. Vandaar dat ik het toch belangrijk vind dat te benadrukken.

J'ai visionné un reportage sur la RTBF – un média que j'apprécie beaucoup – dans lequel étaient montrés des étudiants, mais en l'occurrence uniquement des étudiants congolais. Il y était dit que ces étudiants ne pouvaient pas rester ici. Mais ce n'est pas seulement le cas des Congolais! Que l'on soit américain, chinois ou australien, peu importe, la philosophie est assez claire. Il faut faire attention aux messages que l'on fait passer. Se focaliser sur une nationalité donne l'impression que l'on fait une distinction entre les Congolais et

les autres nationalités, ce qui n'est pas le cas.

Nous faisons une distinction entre ceux qui ne peuvent retourner dans leur pays parce qu'il y a un problème chez eux et ceux qui peuvent y retourner. S'il vous plaît, faites attention aux messages que vous faites passer! L'on peut avoir un avis différent sur qui a le droit de rester ici et qui ne le peut pas. Mais précisons qui doit retourner et pour quelles raisons!

Mijnheer Van Langenhove, tijdens de vorige commissievergadering heb ik ook al gezegd dat er inderdaad veiligheidsscreenings zijn.

Bij hun registratie worden de identiteitsgegevens gecontroleerd en genoteerd. De Dienst Vreemdelingenzaken geeft dan ook de informatie door aan de bevoegde veiligheidsdiensten, zijnde de Veiligheid van de Staat, de ADIV en de federale politie. De DVZ doet zelf ook een check van de SIS-databank, de Schengen Information System-databank. Als de persoon die tijdelijke bescherming vraagt reeds gekend is bij de DVZ, zal er ook nog een controle in de ANG worden uitgevoerd.

Ik kan u ook verzekeren dat België nog steeds SIS-signalerings controleert aan zijn buitengrenzen.

Bij de registraties wordt de vraag gesteld of zij zelf over een woonplaats beschikken of een beroep wensen te doen op de aangeboden opvang. De reden waarom deze personen naar België komen is dan ook niet doorslaggevend om te beslissen of ze al dan niet bescherming krijgen. Iedereen die zich hier aandient en onder het toepassingsgebied van het Raadsbesluit valt, zal bescherming krijgen.

Er waren ook nog vragen naar hits en cijfers. Deze kan ik hier niet beantwoorden omdat deze cijfermatige vragen via de diensten moeten gaan die de controles uitvoeren op het moment zelf en in de daaropvolgende dagen. Ik nodig u daarom ook uit vragen schriftelijk te stellen.

Zowel de richtlijn tijdelijke bescherming als de vreemdelingenwet staan toe dat iemand van tijdelijke bescherming wordt uitgesloten. De gronden hiervoor zijn dezelfde als in artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag. Daarnaast kan iemand worden uitgesloten als er redelijke gronden bestaan om aan te nemen dat hij/zij een gevaar voor de nationale veiligheid betekent of een bedreiging vormt voor de openbare orde aangezien hij/zij voor een bijzonder ernstig misdrijf definitief veroordeeld werd. De tenlastegelegde feiten moeten dus voldoende ernstig zijn om een tijdelijke bescherming te weigeren. Indien de feiten echter ernstig genoeg zijn, lijkt het me logisch dat de persoon in kwestie de tijdelijke bescherming geweigerd wordt.

Dat is niet het geval voor elk inreisverbod of bij elke SIS-signalering. Het is niet omdat iemand in de SIS-databank zit en de Schengenzone op een bepaalde manier betreden heeft, dat hij/zij de tijdelijke bescherming niet zal krijgen.

In februari dienden 144 personen met de Oekraïense nationaliteit een verzoek in om internationale bescherming. In maart waren het er al meer dan 400. Vanaf 7 maart is het aantal asielaanvragen uiteraard sterk gedaald tot een aantal enkelingen per dag omdat de mogelijkheid bestaat om een tijdelijke bescherming aan te vragen. Het statuut van tijdelijke bescherming schorst ook de asielprocedure op. Het is dus ook weinig zinvol om, indien men in aanmerking komt voor de tijdelijke bescherming, te hopen snel een antwoord te krijgen via een asielprocedure.

Tussen 1 februari tot en met 14 maart kregen 189 personen een opvangplaats toegewezen in het opvangnetwerk van Fedasil. Zij zullen ook uitstromen uit het opvangnetwerk van Fedasil zodra zij hun tijdelijke beschermingsstatus hebben gekregen.

Ja, er zaten dus asielzoekers uit Oekraïne in ons opvangnetwerk. Aangezien hun asielaanvraag wordt geschorst en zij tijdelijke bescherming aanvragen, vloeien zij ook wel door uit het opvangnetwerk.

Zowel bij het aanmeldcentrum als op de Heizel melden zich vooral families aan. Iets meer dan de helft van de personen is meerderjarig. 40 % zijn kinderen, 30 % zijn kinderen jonger dan 12 trouwens. Het gaat bijna uitsluitend om kinderen in familieverband. Er circuleren soms veel cijfers over niet-begeleide minderjarigen. Het is belangrijk om echt aandacht te hebben voor deze kwetsbare doelgroep. We mogen niet vergeten dat niet-begeleide minderjarige ook betekent een Oekraïense tante die met een neef of nicht langskomt. Een neef of nicht wordt dan ook beschouwd als een niet-begeleide minderjarige. Ook daar is er dus nog een onderscheid tussen een niet-begeleide minderjarige die helemaal alleen zou komen of die hier aankomt met

familie of kennissen. Dat is zo in de overgrote meerderheid van de gevallen.

De campagne 'PlekVrij' heeft voor een grote golf van solidariteit doorheen de samenleving gezorgd. Er zijn Facebookgroepen ontstaan en we hebben geprobeerd om dat te stroomlijnen. Het is ook interessant om nog mee te geven dat ik daarbij het warm water niet heb uitgevonden. Ik weet dat sommige partijen mij zouden toewensen dat te kunnen, maar dat is helaas nog niet het geval. In Nederland, Frankrijk, Duitsland, overal zijn er tienduizenden – in Duitsland tienduizenden, in Nederland waren het er meer dan 30.000, Duitsland gaat over veel meer, want dat is een groter land – gastgezinnen die zich aanmelden om personen op te vangen. Dat doen wij in België ook, net als in andere Europese landen. Dit moet niet gestroomlijnd worden via Facebookgroepen of via kartonnen borden met de boodschap "Hé, kom maar bij mij, ik ben een interessant gastgezin", maar via de overheid die ook de controle moet behouden. Opvang in gezinnen is geen structurele oplossing, maar een bufferoplossing in afwachting van de plaatsing.

Er was een vraag van de heer Van Langenhove over de plaatsen in Wallonië en Brussel, de nooddorpen. Ik hoop dat we er overal hebben. Ik heb al veel communicatie gehoord over nooddorpen, over 20 nooddorpen en dan 2 nooddorpen in Vlaanderen. Ik heb ook veel gehoord over de structurele huisvesting die er zou komen, maar we hebben die snel nodig. Vandaag hebben we die niet. Dat er gebouwd wordt is goed en stelt mij al een beetje gerust. Ondertussen zijn er wel duizenden Oekraïners die nu nood hebben aan opvang en die in België en in andere Europese landen gelukkig bij gastgezinnen terecht kunnen. Wij hebben zo snel mogelijk nood aan structurele, collectieve huisvesting.

We mogen vooral niet naar elkaar wijzen. België is een institutioneel complex land, maar de bevoegdheidsverdeling op dat vlak is vrij duidelijk: de Gewesten zijn bevoegd voor huisvesting. Gelukkig doen ze het nodige om opvangplaatsen te creëren. Het zal echter snel moeten gaan, want we zullen ze snel nodig hebben. Personen opvangen in gastgezinnen is heel fijn, maar dat is allesbehalve een structurele oplossing.

Voorlopig beschikt Fedasil over voldoende plaatsen om mensen toe te wijzen, maar vaak is dat bij particulieren. We mogen dus niet op onze lauweren rusten. We moeten ervoor zorgen dat er plaatsen bijkomen.

Over de spreiding zijn afspraken gemaakt met de ministers-presidenten, de premier en minister Verlinden. Inzake de noodopvang is het belangrijk om expertise te delen, ook onder de Gewesten. Fedasil verspreidt een brochure om ondersteuning te bieden bij de oprichting van collectieve infrastructuur.

Het is misschien nuttig om even in te zoomen op de procedure die wordt gevolgd van de registratie tot de opvang. In Paleis 8 op de Heizel vindt de registratie plaats. Heeft men nood aan opvang, dan zal Fedasil in de *housing tool* een beschikbare plaats op het terrein zoeken. Er werd een *housing tool* gecreëerd met alle beschikbare plaatsen, met dank aan het Nationaal Crisiscentrum dat daarvan heel snel werk heeft gemaakt. Die tool wordt ook door de Gewesten gebruikt en bevat alle beschikbare plaatsen.

Zodra de Oekraïners aankomen, worden zij door de lokale besturen verder begeleid naar een tijdelijke verblijfplaats. Indien er problemen zouden opduiken, dient men contact op te nemen met de lokale coördinator die verder oplossingen zal zoeken binnen de eigen gemeente.

De screening van de gastgezinnen gebeurt ook op lokaal niveau. Minister Verlinden heeft een aantal instructies gegeven om ervoor te zorgen dat die screening op de juiste manier verloopt. De screening is een eerste stap om de kwetsbare doelgroep Oekraïense vluchtelingen te beschermen. Er is ook een taskforce onder leiding van minister Van Quickenborne, die bevoegd is voor de initiatieven inzake de bescherming van de vluchtelingen tegen mensenhandel. Het doel is vooral om mensenhandel zoveel mogelijk uit te sluiten. Vanuit die taskforce zal alle nuttige informatie doorstromen naar de hele keten, van een Oekraïner tot een gastgezin en alle betrokken overheden.

Tot slot, mevrouw Daems, u suggereert terecht dat de solidariteit geen negatieve gevolgen mag hebben voor de gastgezinnen, wat fiscaliteit of sociale uitkeringen betreft. Dat is van bij het begin een zorg geweest die we met de verschillende bevoegde collega's hebben proberen uitklaren. Er zijn verschillende omzendbrieven en instructies opgesteld opdat er door de opvang van Oekraïense vluchtelingen geen negatieve effecten zouden ontstaan.

Wat betreft de vragen over de gesprekken op Europees niveau, op 28 maart was er een JBZ-raad met een

brede gedachtewisseling. De Commissie heeft een tienpuntenplan gepresenteerd dat een groot aantal uitdagingen structureert en aanpakt. Het plan staat integraal online op de website van de Commissie.

Pour ceux qui ont des questions sur les éléments du plan, vous pouvez les consulter sur le site web de la Commission.

Een belangrijk punt op de agenda was de operationalisering van materiële en financiële steun aan de Europese lidstaten. De materiële steun wordt verzorgd door de EU-agentschappen. De Commissie heeft meer uitleg gegeven bij de financiële steun die ter beschikking staat en die belangrijk is.

Landen als Polen vangen 2 miljoen mensen op. Het is belangrijk dat we landen als Polen, Hongarije en Tsjechië financieel ondersteunen, zodat zij dat kunnen blijven doen. Zonder financiële steun wordt het voor hen onmogelijk om hun solidariteit duurzaam te blijven uitbouwen. Financiële steun is dus belangrijk en België heeft erop gehamerd dat die er voldoende moet zijn.

La Commission a présenté plusieurs initiatives visant à renforcer le soutien financier de l'Union européenne aux États membres. Il s'agit principalement de redéfinir et d'utiliser de manière flexible les fonds existants, tels que l'initiative CARE, les fonds REACT-EU, le European Regional Development Fund, le European Social Fund et le Fonds pour l'asile, la migration et l'intégration, autrement appelé AMIF.

L'importance d'un enregistrement correct a été soulignée une fois de plus lors de la réunion du Conseil. Ce point était important pour l'État belge. Il fait partie du plan d'action de la Commission pour proposer une plateforme d'enregistrement au niveau européen. Concrètement, cela signifie qu'il faut faire en sorte que dans chaque pays, l'enregistrement soit fait de la même façon, que des contrôles de sécurité soient effectués, que l'on sache qui est enregistré et où exactement, dans quel pays européen, pour avoir un aperçu global.

La réunion du Conseil a également abordé la question de la solidarité dans l'Union européenne, avec par exemple la Moldavie. Il y a plusieurs raisons qui expliquent pourquoi la relocalisation obligatoire des Ukrainiens ne figure pas à l'ordre du jour européen. La principale raison est que les États membres les plus touchés ne le demandent pas, en ce moment.

Il n'y a pas de conséquence ou d'engagement lié à l'index proposé. La Moldavie fait face à une pression migratoire très importante. L'Union européenne a donc déployé des moyens surtout humanitaires. Frontex apporte aussi un soutien opérationnel.

Pour la Belgique, un transfert des réfugiés ukrainiens pourrait être envisageable si, et seulement si, il y a une capacité d'accueil suffisante. De là, l'importance au niveau des Régions de garantir que ces logements structurels soient créés le plus rapidement possible. Si vraiment, nous voulons être solidaires, en tant que Belgique, avec ces pays tels la Moldavie, alors il faut faire en sorte de créer, au niveau des Régions, les logements nécessaires, parce que cela ne sert à rien de faire venir des gens pour dire ensuite: "En fait, on n'a pas de place".

België is al een aantal engagementen aangegaan met betrekking tot de repatriëringen. Het gaat om personen die ernstig ziek zijn en via het Europese Medevacsysteem in België verzorgd zullen worden. Verder werken onze diensten ook aan de evacuatie en het tijdelijk onderbrengen van 60 weeskinderen. Ik ben de Vlaamse regering en minister Beke dankbaar voor hun medewerking aan het onderbrengen van 60 weeskinderen in Vlaanderen. Onze actie richt zich dus op de kwetsbaarsten. Iedereen in Oekraïne is kwetsbaar, maar onze aandacht moet in de eerste plaats gaan naar diegenen die daar niet kunnen vertrekken en niet het minst weeskinderen die daar in schuilkelders zitten.

Ik kom nu tot de aangekaarte situatie met betrekking tot mensensmokkel, mensenhandel en fraude. Dit soort fraudegevallen werd in België nog niet gesignaleerd, maar aangezien personen met een tijdelijk verblijfsrecht niet in aanmerking komen voor een tijdelijk beschermingsstatuut, maakt het weinig uit of ze een valse studentenpas hebben of niet. Uiteraard wordt fraude wel in acht genomen voor de beoordeling van een asielaanvraag, gelukkig maar. Onze diensten zijn opgeleid om de echtheid van documenten te beoordelen en krijgen hiervoor bijstand van de politiediensten, die u wellicht ook gezien hebt aan het registratiecentrum in Paleis 8, om de echtheid van de documenten te controleren. Er is een verhoogde waakzaamheid. Aangezien de tijdelijke beschermingsstatus heel wat rechten met zich meebrengt, moeten wij zeker zijn dat het op de juiste manier gebeurt.

Er werd ook gevraagd hoeveel mensen reeds geweigerd zijn. Natuurlijk worden er ook mensen geweigerd zonder dat dit bijgehouden wordt. Het kan zijn dat iemand zich aandient die uit een ander land komt, en zegt dat hij hier ook een tijdelijke bescherming wil krijgen. Er zijn regelmatig mensen die aan de deur te horen krijgen dat ze daar niet horen te zijn en dat men steeds het recht heeft om een asielaanvraag in te dienen. Er werd gesteld dat zij geen bevel krijgen om het grondgebied te verlaten. Die mensen hebben natuurlijk het recht om een asielaanvraag in te dienen.

Mijnheer Segers, u vroeg naar een rapportering van de Dienst Vreemdelingenzaken. Deze staat intussen online en wordt regelmatig geüpdatet. Ik nodig u zeker uit om de website van de DVZ te bekijken. De DVZ is continu bezig met het updaten van de cijfers en werkt daar hard aan. Digitalisering was een van de belangrijke werven, maar daaraan wordt enorm gewerkt door onze diensten.

**01.09 Greet Daems (PVDA-PTB):** Mijnheer de staatssecretaris, ik dank u voor het uitvoerig antwoord.

U hebt echter niet geantwoord op mijn vraag of u kan garanderen dat geen enkele vluchteling met een kortverblijfsstatuut in Oekraïne in de Belgische gesloten centra vast kan komen te zitten.

Het feit dat u op die vraag niet hebt geantwoord, doet mij het ergste vrezen, namelijk dat het opsluiten van kortverblijvers, zoals in Polen gebeurt, ook realiteit kan worden in België.

Op die vraag had ik graag nog een antwoord gekregen.

**01.10 Staatssecretaris Sammy Mahdi:** Mijnheer de voorzitter, mevrouw Daems, het is moeilijk om op die vraag te antwoorden.

Als iemand die tijdelijk in België verblijft naar het registratiecentrum in Brussel trekt en daar te horen krijgt dat hij of zij niet in aanmerking komt voor de tijdelijke beschermingsstatus, staat het hem of haar vrij asiel aan te vragen, indien hij of zij aangeeft niet te kunnen terugkeren naar zijn of haar land. Die persoon verblijft onwettig in België, hoewel hij of zij een tijdelijk verblijf had in Oekraïne. Hij of zij verblijft echter onwettig in België.

Als een persoon onwettig in België verblijft en niet wenst mee te werken aan de terugkeer, kan niet worden uitgesloten dat de betrokkene in het kader van de terugkeer tijdelijk wordt vastgehouden in een gesloten centrum in afwachting van de terugkeer.

**01.11 Greet Daems (PVDA-PTB):** Mijnheer de staatssecretaris, mijn vraag was veeleer bedoeld op de situatie vooraf, met name wanneer zij niet binnen geraken in het Klein Kasteeltje en niet geregistreerd raken. In dat geval hebben zij ook geen bewijs. Ondertussen hebt u dat verduidelijkt.

Inzake de buitenlandse student-vluchtelingen uit Oekraïne geeft u altijd het voorbeeld van de Amerikaanse student in Oekraïne die gewoon naar zijn land kan terugkeren. Ik kan dat voorbeeld volgen, maar dat is een hypothetisch argument, dat losstaat van de realiteit van de buitenlandse studenten in Oekraïne. Voor velen van hen is het niet zomaar een buitenkans om in Oekraïne of Europa te komen studeren. Het onderwijs in hun eigen land is doorgaans helemaal niet toereikend. U kan niet gewoon Amerika en Afrika vergelijken. Hun toekomst hangt in grote mate af van die studies in het buitenland. Zij dreigen de tijd en het geld te verliezen dat zij in de studies stopten.

Waarom zoekt u niet met hen naar een oplossing die hun toekomst niet hypothekeert? Kan bijvoorbeeld niet met Erasmus worden samengewerkt, zoals de heer Moutquin daarnet ook al aangaf in zijn vraag?

U kunt ervoor zorgen dat alle mensen met een verblijfsstatuut in Oekraïne in België menswaardig kunnen worden behandeld. Onze buurlanden doen het. Spanje doet het bijvoorbeeld ook. Het heeft het tijdelijke beschermingsstatuut uitgebreid naar kortverblijvers. Zij tonen dat het kan. Ik vraag mij dus af waarop u nog wacht.

**01.12 François De Smet (DéFI):** Je remercie monsieur le secrétaire d'État pour ses réponses qui sont, comme souvent, assez complètes.

Sur la coordination, tout le monde reste en contact étroit, dites-vous. Je trouve en effet que cette crise, comme celle de la pandémie ou celle des inondations, plaide pour que notre système fédéral prenne d'emblée le pilotage. Sur la protection temporaire et la question des ressortissants ayant acquis un titre de séjour définitif, vous avez été assez complet et je vous en remercie. Si je vous ai bien suivi, il y a ceux qui ne peuvent rentrer chez eux de manière sûre et durable et qui devraient pouvoir rester. J'invite notre gouvernement et notre administration à prendre ces critères au sérieux.

Récemment, un gouvernement précédent trouvait normal de renvoyer les Soudanais au Soudan malgré les risques que ces critères sûrs et durables ne soient pas rencontrés.

Pour ce qui concerne les étudiants, je ne suis pas tout à fait d'accord avec vous. Vous prenez toujours l'exemple de l'étudiant américain ou australien qui peut retourner dans son pays en toute sécurité et qui serait dans une situation comparable à un étudiant congolais ou ivoirien. Sauf que ces étudiants congolais - reconnaissons-le - n'ont peut-être pas les mêmes possibilités pour poursuivre des études de la même qualité, du même niveau et selon leurs propres aspirations dans leur pays d'origine ou en Europe.

Je pense donc que dans l'évaluation du sort de ces étudiants, on ne peut pas prendre seulement en compte la question de leur protection physique mais aussi celle de l'opportunité ou non de voir détruit un projet d'études et donc de vie. Et là désolé, mais les Américains et les Congolais ne sont pas à égalité.

**01.13 Simon Moutquin** (Ecolo-Groen): Je vous ai souvent entendu dire que nous vous avions interpellé en critiquant le fait que les choses n'étaient pas mises en place etc. Il est vrai que notre rôle est facile. Avec nous, c'est le "y a qu'à"! Il y a toujours un décalage entre les problématiques que l'on pointe et les possibilités à mettre en place. Malheureusement, c'est notre travail d'anticiper des choses que peut-être vous savez déjà et que vos services doivent mettre en place. Je me rends compte de cela en vous écoutant. Notre rôle est sans doute plus facile que le vôtre.

Ceci dit, la question des communes reste pour moi assez floue. Les communes sont assez déssemparées. C'est normal vu la lasagne institutionnelle, la situation de crise, etc.

L'information et la coordination peuvent être améliorées. On voit parfois que cela dépend assez de l'implication du gouverneur et cela pose question dans cette problématique de lasagne institutionnelle: le rôle de gouverneur peut différer de province en province. Il y a des choses qui arriveront et nous trouverons peu à peu des solutions. Il y a aussi des habitudes culturelles compliquées que les familles d'accueil commencent à appréhender et pour lesquelles elles pourraient recevoir des informations depuis leur commune, ce qui nécessite des prospectus en ukrainien, etc.

Concernant la protection temporaire, nous ne serons pas d'accord sur la lecture. Mais ce n'est pas grave, nous ne devons pas être d'accord tout le temps. Je ne comprends pas votre exemple. Je reprends l'exemple de mon professeur de mathématiques camerounais. Si je vous écoute, il a été 21 ans en Ukraine, 21 ans professeur de math, il fuit les bombes de Poutine, les mêmes bombes que tout le monde. Mais comme il n'y a pas de risque pour sa personne au Cameroun, il devrait se séparer de son épouse qui elle, peut rester ici en Belgique, et il devrait, lui, rentrer au Cameroun. Je pense que là, il y vraiment un problème, à moins que je n'aie pas compris...

**01.14 Sammy Mahdi**, secrétaire d'État: Si c'est son épouse, le Camerounais peut rester.

**01.15 Simon Moutquin** (Ecolo-Groen): Concernant les étudiants, je ne peux que rejoindre les remarques de mes collègues de l'opposition. Je considère que ce n'est pas normal. On ne peut pas dire pareilles choses. Vous pointez la RTBF qui, en effet, est un très bon média, comme vous l'avez dit. Elle parle des étudiants congolais et vous parlez des étudiants américains. Essayons d'être objectifs. Il y a des personnes qui ont choisi la grande Europe pour aller chercher du savoir. On ne peut pas demander à ces personnes de faire l'impasse sur ce choix qu'elles ont fait et leur dire qu'elles n'ont pas choisi le bon pays, et que donc, elles doivent rentrer chez elles pour faire leurs études. J'aimerais que mon gouvernement prenne une initiative, envoie un courrier à la Commission européenne pour qu'elle organise autour des programmes Erasmus et Copernic une réunion pour qu'il y ait une solution. La situation est compliquée mais sans doute que, dans un plan de répartition européen, les différents étudiants qui étudiaient en Ukraine et qui y ont subi, je le répète, les mêmes bombes que les Ukrainiens, pourraient rester sur notre continent. C'est cela, notre différence avec Poutine. C'est là-dessus que nous devons appuyer. Merci.



**01.16 Hervé Rigot (PS):** Monsieur le secrétaire d'État, j'ai entendu votre réponse sur l'enregistrement européen. Peut-être que j'ai mal écouté, je l'avoue, mais je n'ai pas entendu la partie liée à Evibel et à Match-It chez Fedasil, et au lien entre les deux.

**01.17 Sammy Mahdi,** secrétaire d'État: J'ai précisé les choses concernant le *housing tool* que l'on utilise en ce moment. Nous avons un outil en ligne, qui a été développé par le centre national de crise, qui permet justement d'avoir, dans ce *housing tool*, toutes les places qui ont été mises à disposition pour les Ukrainiens. Cet outil a été donné aux Régions pour qu'elles l'utilisent, et à toutes les communes. Aujourd'hui, la commune peut utiliser, de manière interactive, les places présentes dans le *housing tool* pour pouvoir dire concrètement: "chez moi à Vilvorde, aujourd'hui, on a 40 places". Une place est prise par un Ukrainien? La commune peut alors elle-même désactiver la place pour préciser qu'elle est déjà utilisée. Nous avons donc créé un outil spécial.

**01.18 Hervé Rigot (PS):** Sur ce point, je comprends très bien qu'il s'agit d'un outil spécial, j'insiste néanmoins pour que l'on veille à la synchronisation future entre Evibel et Match-It parce que cela facilitera la tâche dans l'autre volet important de la mission de Fedasil qui est l'enregistrement des demandeurs de protection internationale.

De manière plus large, vous avez d'emblée fait état de mon intervention en séance plénière il y a deux semaines. Je suis cohérent par rapport à ce que je vous avais dit. En effet, vous connaissez la vérité, ce n'est pas la Wallonie qui a refusé que vous preniez les commandes, mais bien la Flandre. Vous ne pouvez donc pas me dire que je ne suis pas cohérent, car je suis Wallon, je prends la position du PS et elle a consisté à vous inviter à prendre les commandes – un courrier vous a d'ailleurs été adressé par la Région wallonne –. À partir de là, à vous...

**01.19 Sammy Mahdi,** secrétaire d'État: Deux semaines! Deux semaines avant la séance plénière, vous posez la question, dans le *Standaard*...

**01.20 Hervé Rigot (PS):** Excusez-moi de ne pas avoir lu le *Standaard*.

**01.21 Sammy Mahdi,** secrétaire d'État: Non, mais je vous le dis, je l'ai dit à l'instant, je précise que s'il le faut, je suis prêt à activer...

**01.22 Hervé Rigot (PS):** Et bien c'est parfait, c'est ce que l'on dit.

**01.23 Sammy Mahdi,** secrétaire d'État: Et cela n'a pas été fait. C'est donc de là que je précise que lorsque je suis pointé du doigt parce que l'on dit: "il faut que vous preniez les rênes en main"...

**01.24 Hervé Rigot (PS):** Ce n'est pas exact, je ne peux pas être d'accord avec vous, je ne vous ai pas pointé du doigt. C'est la Flandre qui a dit qu'elle ne vous demandait pas de prendre le plan fédéral d'urgence et la Wallonie vous a dit que si. Je vous pointe donc du doigt à juste titre en disant: "Nous les Wallons, nous avons estimé qu'il fallait le faire". Ne venez pas me dire que je suis incohérent ou que nous avons deux facettes. Nous n'en avons qu'une seule car nous n'avons dit qu'une seule chose depuis le début.

Il est vrai que le statut est différent, on doit le reconnaître, mais il s'agit de migrants – de personnes qui quittent leur pays –. Qui dispose donc de la meilleure expertise pour prendre en charge l'accompagnement et l'accueil? C'est le fédéral, c'est Fedasil, avec leur expertise dans le domaine qui date de plus de vingt ans.

Par conséquent, qui doit prendre les commandes, c'est vous. Je me réjouis donc du fait que vous nous dites que vous vous proposez de prendre les commandes, mais donc, prenez-les afin de ne pas laisser en première ligne les communes, les citoyens et les Régions.

D'ailleurs, si maintenant le gouvernement flamand est dirigé par un parti qui disposait auparavant d'un secrétaire d'État qui occupait votre place et qui a l'air d'être plus ouvert que par le passé envers un certain type de migrants, je m'en réjouis, c'est un bond en avant remarquable. Qu'ils persistent donc dans cette direction. Cependant, dans cette même optique où nous sommes d'accord pour dire qu'il faut tendre la main aux autres, nous avons une autre approche sur la façon de le faire. Je répète donc que vous devez prendre

les commandes. Je vous remercie.

**01.25 Dries Van Langenhove (VB):** Mijnheer de staatssecretaris, er vallen inderdaad complimenten te geven voor het harde werk van de diensten, maar dat ontslaat u niet van de verantwoordelijkheid voor het laattijdig beginnen met de voorbereiding en de uitbreiding van de registraties, net zomin als van de verantwoordelijkheid voor het feit dat op het moment waarop er in Europa oorlog uitbreekt onze 30.000 opvangplaatsen vol zitten met niet-Europeanen, waarvan een relatief groot deel geen recht blijkt te hebben op asiel.

U stelt dat wie uit een veilig land komt, hier niet kan blijven, waarbij u het voorbeeld aanhaalt van Amerikaanse, Congolese of Australische studenten. Maar dan rijst de vraag welk percentage van die mensen ook effectief terugkeert. Het handvol Amerikaanse studenten dat wellicht in Oekraïne zat, zal wel terugkeren. Ik kan me echter inbeelden dat Tunesische, Marokkaanse of Congolese studenten, al dan niet met echte papieren - want een groot deel van hen heeft papieren gekocht van mensensmokkelaars - niet zo happig zullen zijn om terug te keren naar hun land van herkomst. Over het percentage van de effectieve terugkeer van die mensen zullen we wellicht schriftelijke vragen moeten indienen.

Wat de vraag betreft of er hits zijn geweest, zegt u mij dat ik dat schriftelijk moet vragen. Het lijkt me niet onredelijk om te verwachten dat u hier in de commissie al kunt zeggen of er hits zijn geweest, ook zonder vermelding van exacte cijfers. Het zou interessant zijn mocht u beamen dat er hits zijn geweest en ons vertellen welke gevolgen u daaraan gekoppeld hebt. Wat de SIS-hits betreft, vermeldt u wel dat die er niet noodzakelijk voor zorgen dat iemand België of de EU niet binnen mag, maar over de andere mogelijke hits hebben we geen antwoord gekregen.

U zegt ook dat de vraag waarom ze precies naar België komen niet relevant is, omdat iedereen recht heeft op bescherming. Dat zie ik enigszins anders. Beleidsmatig lijkt het mij heel interessant om te weten of Oekraïense vluchtelingen, die uiteraard effectief allemaal recht op bescherming hebben, naar hier komen omdat de situatie in Polen of Hongarije voor hen onhoudbaar was geworden, dan wel omdat ze hebben gehoord dat hier een leefloon en gratis huisvesting worden aangeboden, of nog omdat ze hier al connecties of familie hebben, of iets op sociale media gezien hebben. Ook Freddy Roosemont beaamde dat dit interessant zou zijn.

Het lijkt mij dus dat wij daarover eens met een open mind moeten nadenken.

Inzake de nooddorpen was het, voor alle duidelijkheid, zeker niet mijn bedoeling om met de vinger te wijzen. Wel was het mijn bedoeling, volgens mij in lijn met de kerntaken van deze commissie, te achterhalen wat de stand van zaken is aangaande de nooddorpen. Over Vlaanderen hebben we inderdaad al enkele kruimels aan informatie gekregen, maar ik wacht nog op informatie uit Brussel en Wallonië. Klaarblijkelijk wacht u daar eveneens op. Het kan wel interessant zijn mochten wij op korte termijn ook iets van die beleidsniveaus vernemen. Er zit namelijk inderdaad haast achter.

Tot slot, uitgaande van wat ik hier hoor van enkele collega's, van leden van regeringspartijen waarmee u in de ministerraad moet overleggen over het regeringsbeleid, moet er naast de categorie van de Oekraïners en de categorie van erkende vluchtelingen nog een derde categorie van mensen komen aan wie automatisch verblijfsrecht en bescherming in België wordt toegekend. Die categorie bestaat blijkbaar uit mensen die ambitieus zijn en een goed diploma hebben, liefst van een gereputeerde universiteit.

Het internationaal recht werkt natuurlijk niet op die manier en ons asielrecht evenmin. Ik vind het mooi dat die mensen ambitieus zijn, maar wij kunnen niet zomaar iedereen met ambities en de wil om een mooi diploma te behalen hier verblijfsrecht of asiel geven. Dat is niet eerlijk. Het is bovendien niet eerlijk om een onderscheid te maken tussen een student afkomstig uit een land met goede universiteiten, bijvoorbeeld Amerika, en een student afkomstig uit bijvoorbeeld Congo. De Congolese student mag volgens die uitleg wel blijven en de Amerikaanse student niet, gebaseerd op de reputatie van de universiteiten uit hun land van herkomst. Mij lijkt dat absurd. Ik stel voor om het hoofd koel te houden en rationeel na te denken in plaats van emotioneel.

**01.26 Ben Segers (Vooruit):** Mijnheer de staatssecretaris, ik dank u voor het beantwoorden van mijn vragen, terwijl ik er nog niet was. Ik zal dan ook niet reageren op al wat u heeft gezegd. Zou het mogelijk zijn om de vragen nog op te nemen in het verslag zoals ze ingediend waren? Dat wordt moeilijk blijkbaar. Spijtig.

We zijn met de commissie op bezoek geweest op de Heizel. Hulde daarvoor, alles werkt er goed en staat op punt. Er is een gelijkaardige evolutie bij Brussel-Zuid. Ik ben er verscheidene keren geweest, op de plaats waar de Oekraïense vluchtelingen aankomen. Vrijwilligers van het Rode Kruis staan daar klaar, samen met de spoorwegpolitie en Securail en begeleiden de mensen naar het infopunt. Van daar worden ze naar het openbaar vervoer begeleid en vervolgens naar het registratiecentrum. Dat was een mooie vooruitgang in de voorbije week. Dat was opnieuw prachtig werk.

Ik heb vanmorgen nog een kwestie aangekaart bij minister Gilkinet. Ik weet niet of u het er ook over hebt gehad. De ruimte voor de Oekraïners in het station is veel te klein. Ik begrijp dat men werk wil maken van een verhuis. Dat is ook echt nodig om stabiliteit te kunnen bieden aan de Oekraïners. Ze komen daar aan met kleine kinderen, er moet gespeeld worden, geregistreerd en qua toiletten is het daar niet te doen. Er zijn ook diefstallen. Men laat de bagage even achter en er zijn al meerdere diefstallen gebeurd. Dat is redelijk verschrikkelijk.

Er zijn twee zaken die ik nog snel wil signaleren. Er zijn ook aankomsten op de luchthaven van Charleroi. Als men na tien uur aankomt, wordt er blijkbaar gezegd dat men met de FlixBus naar Brussel-Zuid moet gaan. Dan komt men daar aan wanneer de post van het Rode Kruis al gesloten is en staat er niemand klaar om te helpen. Daar moet iets aan gebeuren. Een gelijkaardig probleem stelt zich aan Brussel-Noord, waar ook FlixBussen aankomen. Daar zou er nog goede begeleiding moeten komen.

De **voorzitter**: Bij dezen sluit ik het actualiteitsdebat af.

*L'incident est clos.*

*Het incident is gesloten.*

## **02 Questions jointes de**

- **Simon Moutquin à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Les avancées du gouvernement sur la question des mutilations génitales" (55025348C)**
- **Nathalie Gilson à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La prévention des mutilations génitales féminines" (55026070C)**
- **François De Smet à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Les mutilations génitales féminines" (55026659C)**

## **02 Samengevoegde vragen van**

- **Simon Moutquin aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De door de regering in de strijd tegen genitale verminking geboekte vooruitgang" (55025348C)**
- **Nathalie Gilson aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De preventie van genitale verminking bij vrouwen" (55026070C)**
- **François De Smet aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Vrouwelijke genitale verminking" (55026659C)**

**02.01 Simon Moutquin (Ecolo-Groen):** Monsieur le secrétaire d'État, je me permets juste de rappeler à un collègue qu'en démocratie, il y a ce qu'on appelle la "séparation des pouvoirs" et, qu'en tant que parlementaire, malgré que je sois de votre majorité, c'est aussi mon travail de vous poser des questions.

Je voulais aborder un sujet important. Le 6 février dernier avait lieu la Journée internationale contre les mutilations génitales féminines (MGF). Pour rappel, les MGF recouvrent l'ensemble des interventions qui consistent à altérer ou à léser les organes génitaux des femmes pour des raisons autres que médicales.

Dans le monde, 200 millions de femmes subissent ces interventions, ces agressions. En Belgique, ce chiffre avoisine les 26 000 femmes. En 2021, le gouvernement s'est engagé à débloquer une enveloppe de 160 000 euros, notamment pour le GAMS, en vue de former les travailleurs et travailleuses de Fedasil sur cette question. Il semblerait que cette enveloppe n'ait pas encore pu être débloquée. Celle-ci est-elle toujours d'actualité? Une convention a-t-elle été signée entre Fedasil et le GAMS? Comment pourrait-on garantir à des organisations aussi importantes que le GAMS un financement structurel et non pas une enveloppe annuelle?

**02.02 Nathalie Gilson (MR):** Monsieur le secrétaire d'État, le 6 février, à l'occasion de la Journée internationale de lutte contre les mutilations génitales féminines, j'ai également souhaité vous interroger sur ce sujet, comme l'an dernier.

En Belgique, des petites filles arrivent malheureusement parfois déjà excisées car elles viennent de pays où les mutilations génitales féminines sont pratiquées. D'après le GAMS, Groupe pour l'Abolition des Mutilations Sexuelles, certaines petites filles arrivent dans le cadre d'un regroupement familial en provenance d'un pays où les mutilations génitales sont pratiquées et ont malheureusement été excisées peu de temps avant leur départ. D'autres petites filles arrivent et sont fort heureusement encore "intactes" – c'est le terme qui est utilisé.

Il est donc fondamental de les protéger contre le risque d'une excision future lors, par exemple, d'un retour temporaire au pays pendant les vacances d'été. Il est également important pour les petites filles qui ont malheureusement subi une mutilation génitale récente avant leur arrivée en Belgique – voire même sur le territoire – de pouvoir diagnostiquer cette mutilation afin de mettre en place le meilleur accompagnement possible tant au niveau médical que psychologique.

Quand un enfant arrive en Belgique dans le cadre du regroupement familial, une visite médicale se fait-elle sous l'égide de l'Office des étrangers et d'autres organismes?

Si c'est le cas, où cette visite médicale a-t-elle lieu et comment est-elle organisée? Quelles maladies sont recherchées?

Cette visite médicale inclut-elle, pour les enfants provenant d'un pays où les mutilations génitales féminines sont pratiquées, une vérification de la situation de non-excision ou d'excision de l'enfant?

**02.03 François De Smet (DéFI):** Les mutilations génitales féminines constituent un problème de santé mondial et une grave violation de l'intégrité physique des femmes et des filles. Chaque année, ce sont 3 millions de jeunes filles qui sont menacées par ces pratiques. Ce sont 200 millions de jeunes femmes aujourd'hui qui ont été victimes de ces mutilations. Ce chiffre pourrait même être revu à la hausse étant donné que de nombreux pays concernés n'ont pas ou ne fournissent pas de telles données. Cette pratique est plus commune dans l'ouest, l'est et le nord-est de l'Afrique, dans certains pays d'Asie et au Moyen-Orient, ainsi que chez les migrants originaires de ces régions, d'où la dimension mondiale du problème.

Il est fondamental de prendre en considération ce problème dès l'arrivée des migrants dans notre pays, *a fortiori* lorsqu'il s'agit de familles en provenance de pays qui pratiquent les mutilations génitales féminines.

Ainsi, pourriez-vous fournir des chiffres, idéalement ventilés par âge, relatifs aux nombres de demande d'asile basés sur un risque de mutilation génitale féminine dans le pays d'origine? Quelle proportion de ces demandes a reçu une réponse favorable?

Comment se déroule concrètement le suivi mis en place par le CGRA après l'octroi du statut de réfugié sur la base d'un risque de mutilation génitale féminine? Le certificat médical annuel apporté par les parents au CGRA constitue-t-il une preuve suffisante de l'absence de mutilation?

Ce suivi a-t-il mis en lumière des cas de mutilation génitale effectuée dans notre pays ou dans le pays d'origine après l'octroi d'un statut de réfugié? Dans la positive, de combien de cas s'agit-il?

Savez-vous s'il y a, parmi les personnes en séjour irrégulier, des filles ou femmes en risque de subir des mutilations génitales?

**02.04 Sammy Mahdi, secrétaire d'État:** Chers collègues, la lutte contre les mutilations génitales est extrêmement importante. Avec la collaboration des ministres de la Justice et de la Santé publique, elle doit être poursuivie. De plus, un soutien robuste aux victimes me tient particulièrement à cœur. C'est pourquoi j'ai demandé à Fedasil de renforcer sa coopération avec l'organisation GAMS (Groupe pour l'abolition des mutilations sexuelles). De même, nous nous efforçons de faciliter le respect de la vie familiale des enfants qui ont été reconnus comme réfugiés en raison de mutilations génitales.

Les moyens budgétaires supplémentaires pour l'asile et la migration dont je dispose m'offrent la possibilité de me concentrer davantage sur cette thématique, et je m'en réjouis. J'ai donc décidé de financer structurellement certains projets, dont l'un se rapporte à la question de la mutilation génitale. En ce sens, j'ai demandé à Fedasil de travailler plus structurellement sur ce thème en collaboration avec GAMS. Par le passé, des conventions temporaires avaient été conclues via le financement de projets. Dès lors, le

financement structurel est une nouveauté pour Fedasil et requiert le développement de nouveaux outils de gestion, avec des implications conventionnelles et financières. Fedasil est en train de travailler sur ce projet. Le choix de coopérer structurellement offre à l'organisation partenaire un point d'ancrage et fournit un cadre dans lequel une vision et un plan d'action à long terme peuvent être élaborés. Il offre également une meilleure opportunité à une politique de personnel stable et à une rétention des connaissances et des compétences.

Madame Gilson, en ce qui concerne vos questions relatives à une visite médicale après un regroupement familial, je peux être assez bref. L'Office des étrangers n'a pas de mandat pour intervenir dans la sphère privée. Par conséquent, il ne peut organiser de visite médicale à domicile.

Monsieur De Smet, je tiens à rappeler que le rôle du CGRA se limite à examiner individuellement les demandes de protection internationale et à évaluer si quelqu'un peut bénéficier d'un statut de protection internationale. Donc, le CGRA n'est, en principe, pas compétent pour prendre des mesures de prévention en matière de mutilation génitale. Ce rôle important doit être rempli par d'autres acteurs.

Pour ce qui concerne les aspects concrets de la mise en place du suivi par le CGRA, chaque année, à la date anniversaire de la reconnaissance du statut de réfugié, un courrier est envoyé aux parents de l'enfant reconnu réfugié, leur demandant de faire parvenir, dans un délai d'un mois, un certificat médical récent attestant de la non-excision de l'enfant. Un certificat médical vierge est joint à ce courrier.

Une fois le certificat médical reçu, celui-ci est analysé afin d'évaluer sa force probante. S'il présente l'une ou l'autre anomalie, un nouveau certificat est demandé. Si nous ne recevons pas de réponse à la demande, un courrier de rappel est envoyé. En cas de certificat problématique ou de non-réponse à cette demande, le ou les parents sont convoqués pour s'expliquer à ce sujet.

En cas d'importante suspicion d'excision sur une petite fille, le parquet est immédiatement contacté. Les cas de suspicion de mutilation génitale féminine (MGF) que le Commissariat général aux réfugiés et aux apatrides (CGRA) transmet au parquet sont très rares, entre un et trois par an. Cela reste bien évidemment beaucoup trop et constitue un combat à mener au plus haut niveau.

Je ne peux vous fournir d'informations sur le risque de subir des MGF que courent des personnes en séjour irrégulier, car il s'agit d'un public spécifique.

**02.05 Simon Moutquin** (Ecolo-Groen): Monsieur le secrétaire d'État, je vous remercie pour vos réponses et pour l'annonce d'un financement structurel. C'est très important pour les organisations, et surtout pour les victimes. Sur tout le parcours migratoire des femmes, qui représentent 54 % des migrants en Europe, il est important d'être attentif à ce qu'elles puissent disposer d'un espace de dialogue et d'expression sur ce qu'elles subissent ou risquent de subir.

**02.06 Nathalie Gilson** (MR): Monsieur le secrétaire d'État, je vous remercie pour vos réponses. Vous avez parlé d'un partenariat structurel avec la ou les associations qui suivent cette lutte contre les mutilations génitales féminines (MGF) depuis des années. Il y a vraiment, de leur part, une demande de pouvoir examiner l'état d'une petite fille qui arrive en Belgique afin d'encore mieux prévenir le risque d'excision pour elle ou l'entourer, moyennant une approche médicale et psychologique, au cas où elle arriverait ici en ayant subi une excision.

C'est à mon avis un dossier qui mérite d'être suivi afin de vraiment lutter contre ces mutilations génitales féminines, qui sont un terrible fléau.

**02.07 François De Smet** (DéFI): Monsieur le secrétaire d'État, je vous remercie pour votre réponse.

*Het incident is gesloten.  
L'incident est clos.*

### **03 Samengevoegde vragen van**

- Goedele Liekens aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De door familie van Belgische metissen aangevraagde humanitaire visa" (55025382C)
- Els Van Hoof aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Visa voor familieleden van

metissen" (55025687C)

- Guillaume Defossé à Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De visums voor de familieleden van koloniale metissen" (55026272C)

- François De Smet à Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De opvolging van de aanbevelingen in de resolutie van 29/03/2018 over de segregatie van de metissen" (55026687C)

**03** Questions jointes de

- Goedele Liekens à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Les visas humanitaires demandés par la famille de métis belges" (55025382C)

- Els Van Hoof à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "L'octroi de visas aux membres de la famille de métis" (55025687C)

- Guillaume Defossé à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Les visas pour les familles de métis coloniaux" (55026272C)

- François De Smet à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Le suivi des recommandations de la résolution du 29 mars 2018 relative à la ségrégation des métis" (55026687C)

**03.01** **Els Van Hoof** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, het is een onderwerp dat mij bijzonder ter harte gaat, omdat ik de mede-indiener was van een resolutie rond de metissen. Ik weet ook dat u betrokken bent bij de problematiek rond de metissen, aangezien u deelneemt aan een werkgroep betreffende de opvolging van deze resolutie, die op federaal niveau wordt georganiseerd door de minister van Buitenlandse Zaken.

Ook in de bijzondere commissie over het koloniale verleden werd er aandacht besteed aan de problematiek van de metissen. We hadden ook een getuigenis van een vereniging van metissen, met als woordvoerder mevrouw Goegebeur. Zij vermeldde dat het voor een moeder van 80 jaar moeilijk was om een visum te verkrijgen om haar kind te bezoeken dat destijds naar België was gebracht. Nochtans kan de situatie van metissen, die al lang hopen met hun familie te worden herenigd, gezien worden als een situatie die een visum om humanitaire redenen rechtvaardigt.

U en uw kabinet zijn zeer begaan met de situatie van de metissen en hun families. Daarom vroeg ik me af of het klopt wat daar gezegd werd. Welke types van visa kunnen worden uitgereikt voor familieleden van metissen? Gaat het om humanitaire visa of om een visum voor een kort verblijf? Is er een speciale procedure? Kunt u cijfers kleven op de aanvragen? Zijn er inderdaad moeilijkheden geweest voor de familieleden van metissen om visa te verkrijgen?

Hoeveel visa werden er geweigerd om bijzondere individuele redenen? Ik kan me indenken dat COVID-19 eerder een belemmerende factor was voor het uitreiken van visa. Plant u maatregelen om het verkrijgen van visa voor familieleden van metissen te vergemakkelijken?

Ik verontschuldig me omdat ik niet naar het antwoord kan luisteren, omdat ik ook aan een actualiteitsdebat moet deelnemen op dit moment, maar ik zal het antwoord met bijzonder veel interesse lezen. Alvast bedankt voor uw aandacht.

**03.02** **Guillaume Defossé** (Ecolo-Groen): Monsieur le président, monsieur le secrétaire d'Etat, en 2018, la Chambre adoptait une résolution sur la question des métis coloniaux qui demandait notamment au gouvernement "d'examiner de quelle manière, par des moyens d'ordre moral et administratif, il peut réparer, d'une part, les injustices passées faites aux mères africaines auxquelles leurs enfants ont été enlevés et, d'autre part, les préjudices occasionnés aux métis issus de la colonisation belge".

Lors des auditions de la commission spéciale sur le passé colonial de la Belgique et ses conséquences, des représentants d'associations de métis coloniaux nous ont fait part des difficultés qu'ils connaissent aujourd'hui pour que leur famille puisse leur rendre visite en Belgique. Il est apparemment très compliqué pour eux d'obtenir un visa. Et le temps faisant son oeuvre, pour certaines familles, il y a urgence au vu de l'âge des mères à qui on a arraché leurs enfants, il y a de cela plusieurs dizaines d'années.

Il semble donc que faciliter l'obtention de visas pour ces familles, notamment pour raisons humanitaires, pourrait être une des manières - parmi bien d'autres - de réparer par des moyens d'ordre administratif, les injustices qu'ont connu ces mères.

Monsieur le secrétaire d'Etat, qu'est-ce qui explique ces difficultés aujourd'hui? Combien de demandes de ce type sont-elles actuellement en cours? Combien de refus ont-ils été donnés et pour quelles raisons? Votre

cabinet travaille-t-il à une amélioration et une facilitation de l'accès aux visas pour ces mères et familles, notamment en simplifiant les démarches administratives à réaliser pour éviter des déplacements longs et multiples à travers tout leur pays d'origine? Ce point est l'un de ceux qui avaient été soulevés par une des personnes auditionnées dans cette commission. Ces visas peuvent-ils être accordés pour des raisons humanitaires?

**03.03 François De Smet (DéFI):** *"Monsieur le Secrétaire d'Etat, hier, cela faisait exactement 4 ans que ce Parlement a adopté à l'unanimité la résolution dite "Résolution Métis". Et il faut reconnaître que, même si des efforts considérables ont été réalisés, les résultats finaux demeurent toujours bien maigres.*

*Il semblerait en effet que quasiment aucune des 11 recommandations de la résolution n'ait pu être entièrement mise en œuvre en 4 ans.*

*En conséquence, Monsieur le Secrétaire d'Etat:*

*•Vous engagez-vous, à tout le moins pour les points qui vous concernent, à pleinement mettre en œuvre la résolution Métis avant la fin de la législature?*

*•Le premier point de la résolution demande la mise en place d'une procédure d'octroi ou de recouvrement de la nationalité pour les enfants métis concernés. Quelles sont les différentes pistes envisagées? Quand cette procédure sera-t-elle finalisée? Qu'en est-il actuellement des métis qui font une demande de nationalité? Seront-ils nécessairement déboutés? Combien de métis ont pu recouvrir la nationalité belge depuis l'adoption de la résolution en 2018?*

*•Lorsque les métis concernés ont pu, en collaboration avec les Affaires étrangères et la diplomatie belge, identifier leurs parents biologiques dans les anciennes colonies belges, des procédures ad hoc seront-elles mises en place pour leur permettre d'entretenir des contacts réguliers avec eux? Quelle est la politique actuelle du gouvernement concernant l'octroi de visas pour les familles de métis belges qui souhaitent rendre visite à leurs enfants biologiques dans notre pays? N'estimez-vous pas que faciliter cette procédure permettrait de répondre en partie à la demande 9, qui prévoit la réparation des injustices passées faites aux mères africaines auxquelles leurs enfants ont été enlevés et des préjudices occasionnés aux métis issus de la colonisation?*

*•Au surplus, pouvez-vous faire un état des lieux de l'avancement de la mise en œuvre des autres demandes de la résolution qui relèvent de votre compétence?"*

**03.04 Staatssecretaris Sammy Mahdi:** Mijnheer de voorzitter, beste collega's, op 29 maart 2018 werd in de plenaire vergadering van de Kamer de resolutie aangenomen over de segregatie waarvan de metissen uit de periode van de Belgische kolonisatie in Afrika het slachtoffer waren. Het was een belangrijke stap voor deze groep, die het slachtoffer is geworden van de kolonisatie.

Op basis van deze resolutie werden er reeds veel stappen gezet om een aantal onrechtvaardigheden en moeilijkheden voor de metissen recht te zetten, en terecht. Hoewel de resolutie niets specifiek vermeldt over het uitreiken van visa en de moeilijkheden daaromtrent, heb ik mij vanaf mijn aantreden bereid verklaard om ook hierover samen te werken aan oplossingen.

Heel concreet vond een aantal uitvoerige contacten plaats met de betrokken belangengroepen. Daarbij werd steeds open en transparant gecommuniceerd. Ook het kabinet van de minister van Buitenlandse Zaken was steeds betrokken. Het neemt in de uitvoering van de resolutie de coördinerende rol op zich.

Il est important de savoir qu'à l'origine, il n'était question que de faciliter les visas de court séjour pour les visites familiales. En effet, divers problèmes peuvent se poser comme l'absence de documents prouvant la parenté, un séjour dans le passé au cours duquel la durée du visa a été dépassée, etc.

Dans ce contexte, deux dossiers nous ont été soumis. Avec les personnes concernées, les éléments cruciaux de leurs dossiers sont examinés. Par exemple, ils peuvent indiquer quels documents sont encore manquants et si certains documents sont disponibles ou pas. De cette manière, il est possible de constituer une demande qui sera également approuvée. Nous évitons donc la frustration justifiée de voir les demandes de visa de la famille toujours refusées.

Het is voor mij echter essentieel dat er persoonlijk contact plaatsvindt, rechtstreeks met de indieners, om de aanvraag te overlopen, niet met tussenpersonen. Het verleden heeft geleerd dat contacten met enkel tussenpersonen problemen kunnen opleveren. Er duiken dan ook vaak misverstanden op. Zo wordt er in de ingediende vragen verwezen naar een specifiek geval. Welnu, er heeft met de betrokkenen meermaals constructief overleg plaatsgevonden, ook al vóór de bewuste commissievergadering. De betrokkenen zijn helemaal geen vragende partij voor een humanitair visum, zij wensen alleen een visum voor een familiebezoek. Die aanvraag is volledig en zal ook op korte termijn worden ingediend, zodat de moeder hier deze zomer op vakantie kan komen. Wij werken dus wel degelijk samen met de betrokkenen, wat belangrijk is.

La question des visas humanitaires n'a été soulevée que récemment, au mois de janvier. C'était nouveau pour nous.

En principe, je ne suis pas opposé à l'utilisation de visas humanitaires.

Cela a également été communiqué aux personnes concernées mais nous avons également dit que cela serait examiné dossier par dossier, comme c'est toujours le cas. Après tout, le but d'un visa humanitaire est de s'installer ici de façon permanente. C'est donc différent d'une visite familiale. Les décisions seront donc prises sur la base de tous les éléments du dossier.

Ten slotte is het natuurlijk ook zo dat er vanwege de covidpandemie de voorbije twee jaar zeer strenge restricties waren. Dat werd ook steeds duidelijk gecommuniceerd. Dat maakte familiebezoeken niet mogelijk, aangezien dit type bezoek niet als essentieel werd genoemd in de wet. Dat gold trouwens voor iedereen.

Sinds mijn aantreden, anderhalf jaar geleden, werden er dus geen visa uitgereikt. Net als iedereen hoop ik dat wij de covidperiode achter ons kunnen laten, zodat ook internationale reizen opnieuw gemakkelijker worden.

En ce qui concerne la question sur la nationalité belge, monsieur De Smet, je dois vous renvoyer vers le ministre de la Justice qui est compétent pour le Code de la nationalité belge.

**03.05 Guillaume Defossé (Ecolo-Groen):** Monsieur le secrétaire d'État, je vous remercie pour votre réponse.

Nous avons un passé colonial, et nous devons l'assumer. Nous avons donc aussi un devoir de justice vis-à-vis de ces enfants et de ces mères qui ont vécu le pire. Comment peut-on seulement imaginer la vie de ces gens arrachés de force à leur mère ou à leur enfant parce que leur existence même contredisait l'idéologie de ségrégation raciale que prônait notre pays à l'époque? Nous avons donc le devoir moral de tout faire pour réparer, tenter de réparer ou à tout le moins de réduire l'injustice.

Dans cette histoire, le temps est notre ennemi: les mères vieillissent inexorablement et ne seront bientôt plus là pour retrouver leurs enfants. Vous avez la possibilité de réduire ce délai, et j'entends que vous y oeuvrez et oeuvrez à aider ces mères et leurs familles à venir ici, en facilitant l'octroi du visa notamment. J'insiste beaucoup sur la question des démarches administratives. Il nous revient que les demandes de documents ne sont pas claires, que certaines personnes doivent retraverser tout le Congo pour revenir à Kinshasa. Il doit y avoir moyen de faciliter ces démarches dès le début pour éviter ces longs et pénibles trajets pour des personnes âgées. Je vous invite à y accorder une priorité particulière.

**03.06 François De Smet (DéFI):** Monsieur le président, je ne peux qu'appuyer les propos de mon collègue consistant à souligner que le temps joue contre nous et passe très vite. Il est de notre intérêt également de faire en sorte que, quelles que soient les procédures, ces personnes puissent venir en Belgique dans le cadre de ces dossiers très particuliers et douloureux. Monsieur le secrétaire d'État, je vous remercie par avance pour votre suivi.

*L'incident est clos.  
Het incident is gesloten.*

**04 Question de François De Smet à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Le plan d'action relatif à l'activation et l'acquisition de compétences pour les demandeurs d'asile" (55026074C)**



**04 Vraag van François De Smet aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Het actieplan voor competentieverwerving en activering van asielzoekers" (55026074C)**

**04.01 François De Smet (DéFI):** Monsieur le président, monsieur le secrétaire d'État, en janvier dernier, comme annoncé dans votre note de politique générale, vous avez présenté votre nouveau plan d'action visant à activer les demandeurs d'asile sur le marché de l'emploi. Vous évoquiez notamment le fait qu'une personne qui a introduit une demande d'asile doit attendre des mois pour avoir une réponse et que ce temps d'attente pourrait être mis à profit pour faciliter son intégration dans la société. Si l'objectif semble louable de prime abord, cette situation cause plusieurs difficultés.

Premièrement, cela crée de l'insécurité dans le chef des employeurs puisque ceux qui engagent des demandeurs d'asile n'ont aucune garantie que ces demandeurs verront leur demande d'asile approuvée. Deuxièmement, les demandeurs d'asile qui s'appuient sur des hébergements Fedasil devront reverser une grande partie de leur salaire. Cela crée donc une inégalité entre différents demandeurs d'asile. Troisièmement, ne va-t-on pas ainsi donner de faux espoirs aux demandeurs d'asile en leur donnant des voies pour s'intégrer dans la société belge puis en rejetant la demande d'asile qu'ils ont introduite?

Monsieur le secrétaire d'État, sur quelle base, par qui et comment seront choisies les formations vers lesquelles seront orientés les demandeurs d'asile, ainsi que les métiers qu'on leur proposera? Vous êtes-vous concerté avec les organisations syndicales et patronales lors de l'élaboration de ce plan? Dans l'affirmative, qu'en est-il ressorti?

Que répondez-vous à ceux qui soupçonnent votre plan de poursuivre des objectifs dissimulés, à savoir faire financer les centres d'accueil Fedasil par les demandeurs d'asile eux-mêmes et vider les centres plus rapidement pour que le réseau soit moins saturé? Enfin, n'estimez-vous pas que des demandeurs d'asile qui bénéficieront de votre plan, pour autant qu'ils prouvent leur intégration et qu'ils exercent un métier dans un secteur en pénurie de main-d'œuvre, devraient pouvoir avoir accès au permis unique? Dans la négative, pourquoi pas?

**04.02 Sammy Mahdi, secrétaire d'État:** Monsieur De Smet, il est vrai que nous travaillons à une politique d'activation large et soutenue pour soutenir et renforcer les demandeurs de protection internationale pendant leur procédure d'asile. Des entretiens sont actuellement menés avec plusieurs grands secteurs, et tant avec les employeurs qu'avec les partenaires sociaux, afin d'examiner les possibilités de parvenir à un accord de coopération. Nous envisageons également de lancer quelques projets pilotes dans un avenir proche, dans lesquels nous préconisons une approche intégrée avec une bonne adéquation des formations et de l'information pour les demandeurs de protection internationale.

L'objectif de la politique d'activation est assez clair. Il s'agit de responsabiliser les demandeurs d'asile en leur donnant une activité quotidienne significative, d'une part, et en leur permettant d'acquérir des compétences qui peuvent être utiles en cas de séjour ultérieur en Belgique ou de retour dans leur pays d'origine, d'autre part.

À ce sujet, quand vous demandez si ce n'est pas problématique dans le cadre du retour, c'est un peu la critique qui est donnée par certains partis d'opposition. Cependant, des rapports académiques précisent le contraire. Quand quelqu'un a fait un trajet migratoire où il a tout abandonné derrière lui, et que parfois tout le quartier a payé pour qu'il puisse venir jusqu'ici, retourner est un échec.

Donc si cette personne peut travailler ici, peut acquérir des compétences pour pouvoir retourner au pays avec des compétences et pas seulement être repoussée en lui disant qu'elle ne peut pas être ici, justement dans le cas du retour volontaire, on peut aider ces personnes à pouvoir retourner au pays sans que cela soit forcément un échec.

D'où la philosophie basée sur des rapports académiques. Personnellement, je compare toujours cela avec une autoroute et un arrêt de bus. On dit aux demandeurs d'asile de s'asseoir pendant un an et de ne rien faire du tout. Après un an, on leur dira ce qu'ils peuvent faire, s'ils prennent le chemin vers une durée indéterminée en Belgique ou vers leur pays d'origine. Par rapport à cela, chaque citoyen doit avoir la possibilité de pouvoir grandir, de se renforcer en tant qu'être humain.

Il ne s'agit donc pas du tout d'un agenda caché pour autofinancer quoi que ce soit. Le but est vraiment de faire en sorte que les personnes puissent travailler. On voit qu'il y a une grosse mobilité ou des personnes

très intéressées d'acquérir une certaine autonomie pour pouvoir se renforcer en tant qu'êtres humains.

L'objectif de la politique d'activation n'est pas d'interférer dans les procédures d'asile en cours. Par conséquent, l'emploi ne peut pas être pris en compte pour obtenir le statut de réfugié. Les demandeurs de protection internationale reconnus comme réfugiés sont exemptés du permis unique. Ils ont donc un accès immédiat au marché du travail. Comme vous le savez, qu'on travaille ou non, cela n'impacte pas le fait de recevoir une protection internationale.

En attendant, on doit pouvoir donner l'opportunité à chaque demandeur d'asile de suivre des formations et de se renforcer. On doit pouvoir garantir qu'aucun citoyen ne soit mis à un arrêt de bus en lui disant d'attendre pendant un an pour voir ce que l'on fait avec lui alors. Je ne pense pas que cela soit la meilleure façon de s'occuper d'un demandeur d'asile. Ce n'est pas ce que ces personnes veulent, ce n'est pas ce que la communauté veut. Par rapport à cela, je pense que cette politique d'activation peut permettre d'avoir un regard différent sur le demandeur d'asile. Ce regard permet de voir le demandeur d'asile comme quelqu'un qui a aussi une envie énorme de se renforcer et de suivre des formations, de pouvoir contribuer et de répondre à ceux qui pensent, malheureusement, que ce sont des personnes qui ne veulent rien faire. Le contraire est vrai, heureusement.

**04.03 François De Smet** (DéFI): Monsieur le secrétaire d'État, merci pour vos réponses.

Sur le fond, je suis d'accord avec vous. Il faut que ces personnes puissent travailler le plus rapidement possible, grâce au raccourcissement de la période. Si on les aide, c'est encore mieux, et si on les dote de compétences qui leur seront utiles également. Il faut encore que les employeurs jouent le jeu et, malheureusement, ils hésitent parfois à employer de la main-d'œuvre dont ils n'ont pas de certitude qu'elle pourra rester.

Nous suivrons ce dossier et le fruit des expériences pilotes que vous menez.

*Het incident is gesloten.*

*L'incident est clos.*

**05 Samengevoegde vragen van**

- Eva Platteau aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De opvangcrisis aan het Klein Kasteeltje" (55026156C)
- Eva Platteau aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De opvang van asielzoekers en de actie PlekVrij" (55026274C)
- Eva Platteau aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De wachtlijst bij Fedasil voor "doorreizende asielzoekers"" (55026508C)
- Simon Moutquin aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De situatie wat betreft de opvang in het Klein Kasteeltje" (55026629C)
- Greet Daems aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De situatie in het Klein Kasteeltje" (55026702C)

**05 Questions jointes de**

- Eva Platteau à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La crise de l'accueil au Petit-Château" (55026156C)
- Eva Platteau à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "L'accueil des demandeurs d'asile et l'initiative PlaceDispo" (55026274C)
- Eva Platteau à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La liste d'attente établie par Fedasil pour les demandeurs d'asile "de passage"" (55026508C)
- Simon Moutquin à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La situation de l'accueil au Petit-Château" (55026629C)
- Greet Daems à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La situation au Petit-Château" (55026702C)

**05.01 Simon Moutquin** (Ecolo-Groen): Monsieur le secrétaire d'État, on ne peut que se réjouir de l'immense générosité de la population et de la gestion de l'accueil des réfugiés ukrainiens.

Toutefois, on reste dans une situation tendue voire dans une situation de crise au niveau de l'accueil des demandeurs d'asile.

Je me suis rendu la semaine passée au Petit-Château pour constater cette situation. Comme on le sait, notre réseau d'accueil ne peut pas absorber l'entièreté de l'accueil des demandeurs d'asile. Les files devant le Petit-Château sont toujours présentes, même s'il semble que ce n'était plus le cas ce matin. La situation reste compliquée.

Je rappelle que la Belgique et son gouvernement ont été condamnés par le tribunal de première instance de Bruxelles pour non-respect de leurs obligations internationales.

La semaine passée, la situation était très tendue devant le centre. Le personnel craint le pire. Des personnes ont dû être prises en charge car elles étouffaient. En effet, le nombre de places était limité et les gens se poussaient parfois pour essayer d'avoir une place.

Monsieur le secrétaire d'État, nous débattons depuis des mois de cette question dans cette commission. Mon groupe a proposé des pistes de solutions constructives. Il est ici notamment question de moyens supplémentaires accordés à la Défense, qui fait déjà un gros effort, de places d'accueils dans des hôtels attribuées dans l'urgence et de manière temporaire. Une autre solution d'urgence serait, comme c'est le cas aujourd'hui pour les réfugiés ukrainiens, l'hébergement des demandeurs d'asile par des citoyens.

Monsieur le secrétaire d'État, êtes-vous favorable aux prises de rendez-vous en ligne qui seraient proposées et non imposées pour les réfugiés qui ne sont pas Ukrainiens afin d'éviter des files? Quelles sont les mesures que vous pouvez mettre en place pour mettre fin à cette situation? De nouvelles places vont-elles s'ouvrir dans les semaines à venir? Êtes-vous favorable à un hébergement chez les citoyens avec, cette fois, un soutien qui serait apporté à ceux-ci pour gérer cette situation d'urgence?

**05.02 Greet Daems (PVDA-PTB):** Mijnheer de staatssecretaris, al sinds vorig jaar kan België het recht op asiel niet meer garanderen. Het uitbreken van de oorlog in Oekraïne lijkt dat probleem bestendig te hebben. Weer zijn de beleidsinstanties niet in staat om alle asielzoekers die zich melden aan het Klein Kasteeltje te registreren. De Belgische regering is daar in januari voor veroordeeld. De dwangsommen zullen blijven oplopen en zijn vrijdag nog verhoogd, omdat de Belgische staat zijn verplichtingen niet nakomt.

Dagelijks staan mensen aan het Klein Kasteeltje aan te schuiven. Door het tekort aan opvangplaatsen worden zij onderverdeeld in groepen met een verschillende prioriteit. Degenen die als het minst kwetsbaar worden aangemerkt, komen vaak voor een lange periode op straat terecht. De opening van de poorten van het Klein Kasteeltje zorgt dan ook voor veel spanningen. Vorige vrijdag was ik daar aanwezig, het was hartverscheurend. Uiteindelijk is die dag goed geëindigd omdat iedereen kon worden binnengelaten, dankzij het onafgebroken harde werk van Fedasilmedewerkers en de ngo's. De opluchting van die mensen was duidelijk zichtbaar. Het was de eerste keer in weken dat dat gebeurde, maar het probleem is niet opgelost. Afgelopen maandag werden er weer mensen geweigerd voor hun registratie.

Wat is er beslist om de gerechtelijke uitspraak te respecteren en een toereikend registratiesysteem in te voeren?

Wat doet de regering om ngo's en ook regionale en gemeentelijke overheden te helpen bij het ondersteunen van mensen die zich niet kunnen laten registreren, en dus niet worden opgevangen?

Hoeveel mensen zijn de afgelopen weken op straat gezet en kwamen dus op de wachtlijst terecht? Hoeveel mensen van de wachtlijst zijn er effectief geregistreerd?

Hoeveel veroordelingen per eenzijdig verzoekschrift zijn er tegen de Belgische staat uitgesproken?

Zijn er nieuwe opvangplaatsen geopend? Waar, hoeveel en voor hoelang?

**05.03 Staatssecretaris Sammy Mahdi:** Beste collega's, zoals jullie weten, leveren wij samen met Fedasil al enkele maanden inspanningen om het opvangnetwerk van Fedasil voor verzoekers om internationale bescherming uit te breiden.

Tussen 1 september 2021 en 1 februari 2022 zijn er zo meer dan 3.000 opvangplaatsen gecreëerd. Fedasil blijft nog steeds op zoek naar bijkomende opvangplaatsen, onder andere via besprekingen met de Regie der Gebouwen en Defensie. Sinds 1 februari werden er opvangplaatsen geopend binnen de bestaande centra in

Jambes, Lommel, Ieper en Aarlen.

Dans les prochains mois, de nouveaux centres d'accueil vont ouvrir à Dilbeek, à Machelen, à Jemappes, à Boom, entre autres. Dès le début du mois d'avril, la capacité d'accueil des centres fédéraux sera renforcée par l'installation de conteneurs. Le nombre de places va donc pouvoir croître à Molenbeek, à Lommel et à Nonceveux. Au total, cela représentera 2 000 places d'accueil supplémentaires, qui viendront notamment compenser la fermeture prévue de certaines places privées, dont nous ne connaissons pas l'impact à l'échelle fédérale: à Geel, à Lombardsijde et à Malines.

Ondanks deze enorme inspanningen van Fedasil en zijn opvangpartners, blijft het tot op vandaag moeilijk om alle verzoekers om internationale bescherming meteen op te vangen en is het opvangnetwerk verzadigd.

Vandaag hebben we dus iedereen effectief opgevangen, vorige week vrijdag ook. De mensen van Fedasil en de Dienst Vreemdelingszaken werken heel hard aan het Klein Kasteeltje in moeilijke omstandigheden.

Je constate que c'est le cas en Belgique et chez nos voisins. Concernant les Pays-Bas, j'avais ainsi lu un article évoquant, au centre d'enregistrement de Ter Apel – l'équivalent néerlandais de notre Petit-Château –, le cas de gens dormant sur des chaises en raison d'une pression combinée d'Ukrainiens et de demandeurs d'asile. Ceci accroît l'importance des enjeux que pose la situation présente.

De hoge opvang voor Oekraïense vluchtelingen heeft dus veel aandacht gekregen, maar voor mijn diensten is de opvangcrisis voor verzoekers om internationale bescherming hierdoor nooit naar de achtergrond verdwenen.

Fedasil voert alle individuele rechterlijke beslissingen aan het Klein Kasteeltje uit en vangt de personen op. Vanuit Fedasil is er regelmatig contact met de organisaties ter plaatse en lokale besturen om de moeilijkheden te verlichten van mensen die niet kunnen worden opgevangen. Sinds de opstelling van de wachtlijst op 24 januari hebben tot 25 maart 515 personen een document ontvangen waarin zij worden uitgenodigd zich op de wachtlijst in te schrijven. In diezelfde periode hebben 386 mensen zich effectief op deze wachtlijst ingeschreven. In dezelfde periode werd het agentschap ook 236 keer veroordeeld door de arbeidsrechtbank in Brussel voor dossiers om onmiddellijk opvang te voorzien. De wachtlijst is dus een noodzakelijke maatregel, niet om opvang te weigeren, maar wel om prioritair opvang te geven aan personen die voorheen niet al een verzoek in een andere lidstaat hebben ingediend.

Deze personen kunnen zo wel ook hun verzoek om internationale bescherming laten registreren. De voorbije weken waren moeilijk, waardoor ook het recht om asiel aan te vragen in het gedrang kwam, maar door de creatie van het registratiecentrum op de Heizel zien we ook de druk op het Klein Kasteeltje wat afnemen. De groep Oekraïners en de erkende vluchtelingen uit Oekraïne verplaatsen zich namelijk van het Klein Kasteeltje naar Paleis 8.

De campagne 'PlekVrij', die ik opstartte voor Oekraïense vluchtelingen, was noodzakelijk om voorbereid te zijn op die eerste aankomsten, voor zowel de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne als voor de vrijwaring van het asiel- en opvangsysteem voor verzoekers om internationale bescherming. Het idee om capaciteit die initieel werd voorbehouden voor Oekraïense vluchtelingen ook in te zetten voor de opvang van andere verzoekers om internationale bescherming, onthoud ik zeker. We realiseren dit vandaag ook al in twee verschillende centra.

Il y a notamment le centre Jules Bordet à Bruxelles et le centre Sebrechts à Molenbeek qui sont aujourd'hui utilisés pour accueillir des personnes qui introduisent une demande de protection internationale. Monsieur Moutquin, vous demandez à juste titre si certains sites pourraient être utilisés. Ces deux centres, qui étaient d'abord utilisés pour les Ukrainiens, sont aujourd'hui utilisés pour les demandeurs d'asile. J'espère que vous-même ainsi que les autres membres de cette commission conviendrez que c'est une bonne chose et que vous encouragerez le gouvernement fédéral à continuer dans ce sens pour éviter à tout prix que les gens dorment dans la rue. Je sais à quel point c'est compliqué au niveau local mais, quand on est face à des personnes qui dorment dans la rue, il faut faire le nécessaire. Quand des collectivités sont mises à disposition, le gouvernement n'a pas d'autre choix que d'utiliser ces moyens pour garantir que personne ne dorme dans la rue.

**05.04 Simon Moutquin** (Ecolo-Groen): Monsieur le secrétaire d'État, je vous remercie. Je voudrais à nouveau souligner le travail des personnes, notamment de Fedasil, devant le Petit-Château mais aussi

d'organisations qui font ce qu'elles peuvent. Et je pense que beaucoup de gens font ce qu'ils peuvent dans ce cadre. Je rappelle que l'accueil n'est pas un cadeau mais un devoir international. On ne donne pas l'accueil ou on ne permet pas à des gens de demander l'asile en Belgique pour leur faire un cadeau mais bien pour respecter le droit international. C'est le cadre de l'accord de gouvernement, le respect du droit international. Comme vous le savez, on ne doit surtout pas laisser s'installer l'idée, que certaines personnes évoquent, qu'il y aurait un "deux poids, deux mesures" par rapport à différents types de réfugiés, de migrants. C'est en cela qu'il faut trouver des solutions rapidement. Il y a encore des places à trouver. Il y a encore des solutions peut-être à imaginer.

Aujourd'hui, on devrait remercier ces hébergeurs que certains ont pointé du doigt pendant des années – ce n'est pas le cas de votre parti – et à qui on demande aujourd'hui d'héberger des réfugiés ukrainiens. Je pense que c'est une piste de solution.

Il y a la question de la Région bruxelloise qui est en effet compétente sur le sans-abrisme. Je tiens à dire que s'il n'y a pas de place dans le réseau d'accueil et qu'on ne permet pas à ces personnes d'avoir un statut de demandeur d'asile, celles-ci restent sans abri. Du coup, la Région bruxelloise doit s'en occuper mais il y a un dialogue à avoir, comme vous le faites, de manière à ne pas se rejeter la responsabilité mais plutôt pour trouver des solutions ensemble. C'est la priorité.

**05.05 Greet Daems (PVDA-PTB):** In het actuadebat daarstraks hebt u gezegd dat de registratie van Oekraïense vluchtelingen overal moeilijk loopt, behalve in België; uiteraard dankzij het fantastische werk van de Dienst Vreemdelingenzaken, Fedasil, het Rode Kruis en andere organisaties. Dat toont ook aan dat er heel veel mogelijk is als er politieke wil is.

Het is een heel groot verschil met de situatie aan het Klein Kasteeltje. De realiteit daar is dat het recht op asiel nog steeds wordt geschonden. Dat kan zo echt niet verder. Ik ben wel blij om te horen dat er eindelijk een hoop nieuwe opvangplaatsen op komst zijn. U hebt verder echter niks gezegd over het opzetten van een toereikend registratiesysteem. Daar blijf ik toch nog op mijn honger.

*L'incident est clos.  
Het incident is gesloten.*

#### **06 Questions jointes de**

- **Hervé Rigot à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Le rapport de l'Office européen de lutte antifraude (OLAF)" (55026170C)**
- **Eva Platteau à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Le rapport de l'OLAF sur Frontex" (55026193C)**

#### **06 Samengevoegde vragen van**

- **Hervé Rigot aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Het verslag van het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF)" (55026170C)**
- **Eva Platteau aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Het OLAF-rapport over Frontex" (55026193C)**

**06.01 Hervé Rigot (PS):** Monsieur le secrétaire d'État, il y a quelques jours, l'Office européen de lutte antifraude (OLAF) a remis son rapport d'enquête tant attendu sur l'agence Frontex. Nous l'attendions en tout cas fermement. Le rapport n'est pas encore public. Cependant, il semblerait que le 7 mars dernier ce rapport ait été discuté au sein du conseil d'administration de Frontex.

Selon les premiers échos du rapport, le contenu est extrêmement grave. Il démontrerait que des managers responsables de Frontex ont volontairement couvert des cas de refoulement. En conséquence, l'OLAF demande explicitement au conseil d'administration de Frontex de prendre des sanctions à l'encontre des personnes impliquées.

L'accord de coalition Vivaldi stipule que les agences européennes telles que Frontex doivent respecter le droit international.

Monsieur le secrétaire d'État, confirmez-vous l'existence du rapport de l'OLAF? Avez-vous pu en prendre connaissance? Pouvez-vous confirmer les informations émanant du rapport selon lesquelles il s'agit de faits très graves, à savoir la dissimulation de cas de refoulements? Pouvez-vous partager le rapport de l'OLAF ou les informations qu'il contient avec le Parlement? Le rapport de l'OLAF a-t-il été discuté lors de la réunion du

conseil d'administration du 7 mars? Quelles mesures et sanctions pourrait prendre la Belgique contre les personnes impliquées dans ces cas de dissimulations et de refoulements? Pensez-vous que les personnes concernées peuvent continuer à être actives au sein de l'agence Frontex? Je me doute que ceci exige encore plus de prudence de votre part, mais j'ose néanmoins espérer que vous pourrez nous donner quelques éléments de réponse.

**06.02 Sammy Mahdi**, secrétaire d'État: Monsieur le président, je fournirai ma réponse en français et en néerlandais.

Het Frontex Management Board hield in dit dossier een buitengewone vergadering op 25 februari en op 7 maart 2022. Tijdens deze zittingen werden de geldende EU-rechtsregels en de te volgen procedures naar aanleiding van het onderzoek van OLAF toegelicht. Inhoudelijk werd niet op het dossier ingegaan.

België werd in deze raad van bestuur, zoals steeds, vertegenwoordigd door de federale politie, die onder de bevoegdheid van mevrouw Verlinden ressorteert.

De leden van de raad van bestuur van Frontex hebben de beraadslagingen over het OLAF-verslag voortgezet en zijn overeengekomen dat het verslag in de vereiste vorm aan de betrokkenen moeten worden toegezonden, zodat zij de gelegenheid krijgen om op de bevindingen te reageren.

Cette enquête étant toujours en cours, les membres du conseil d'administration ne sont pas en mesure d'émettre d'autres commentaires. Nous devons aussi protéger la confidentialité des enquêtes en cours, des éventuelles enquêtes futures, des procédures judiciaires ultérieures, des données personnelles et des droits procéduraux.

Les conclusions éventuelles du rapport seront examinées ultérieurement par le conseil d'administration. Pour l'heure, les autorités politiques n'y ont pas accès. En cas de poursuite de la procédure dans le cadre d'une enquête disciplinaire, je détermine la position de notre pays en concertation avec ma collègue Verlinden et donne les instructions nécessaires au représentant belge au conseil d'administration pour la mise en œuvre.

**06.03 Hervé Rigot (PS)**: Monsieur le secrétaire d'État, c'est une fois encore un épisode inquiétant qui souligne les agissements négatifs de Frontex. Je comprends évidemment la réserve nécessaire au bon déroulement de l'enquête dans le respect de toutes les parties.

En tout cas, j'espère que dans les prochaines semaines ou les prochains mois, nous pourrions disposer de ce rapport et l'aborder avec vous en commission de l'Intérieur. Je ne manquerai pas d'en faire la demande car la clarté doit être faite dans cette affaire.

*Het incident is gesloten.*

*L'incident est clos.*

**07 Samengevoegde vragen van**

- Darya Safai aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De massale vechtpartij in het asielcentrum van Poelkapelle" (55026173C)
- Tomas Roggeman aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Het stijgende aantal incidenten in de opvangcentra van ons land" (55026182C)
- Tomas Roggeman aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Het stijgende aantal incidenten in de opvangcentra van ons land" (55026476C)
- Dries Van Langenhove aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Incidenten in het opvangcentrum van Poelkapelle" (55026697C)

**07 Questions jointes de**

- Darya Safai à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La bagarre générale survenue dans le centre d'asile de Poelkapelle" (55026173C)
- Tomas Roggeman à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Le nombre croissant d'incidents dans les centres d'accueil de notre pays" (55026182C)
- Tomas Roggeman à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Le nombre croissant d'incidents dans nos centres d'accueil de demandeurs d'asile" (55026476C)
- Dries Van Langenhove à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Les incidents

## survenus dans le centre d'accueil de Poelkapelle" (55026697C)

**07.01 Darya Safai** (N-VA): In het asielcentrum in het West-Vlaamse Poelkapelle brak op dinsdagnamiddag 15 maart 2022 een zware vechtpartij uit. De politie kwam massaal ter plaatse. Het ging om een conflict tussen Afghaanse en Palestijnse bewoners met meer dan 40 betrokkenen.

Het personeel van Fedasil heeft tevergeefs getracht om tussenbeide te komen en kon gelukkig rekenen op een snelle interventie van de lokale politie. De aanstokers zouden ondertussen niet langer in het centrum verblijven. Een alleenstaande man werd overgebracht naar een gesloten centrum en een gezin werd naar een terugkeerwoning gestuurd.

Werden er processen-verbaal van de incidenten opgemaakt? Hoeveel? Welke nationaliteiten waren betrokken bij deze massale vechtpartij? Welk gevolg werd gegeven aan dit incident en heeft dit gevolgen voor de kandidaat-asielzoekers die zich misdroegen voor wat hun asielaanvraag en hun verblijfstatuut in dit land betreft?

Wat is uw plan van aanpak om het geweld binnen de asielcentra terug te dringen? Hoeveel middelen heeft u hiervoor opgenomen in uw begroting? Bent u van plan om extra personeel in te zetten in dit asielcentrum om de orde te handhaven?

**07.02 Tomas Roggeman** (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, van u heb ik bij eerdere mondelinge vragen al het voorstel gekregen om mijn vragen schriftelijk in te dienen wanneer ik enkel cijfergegevens wens te verkrijgen. Spijtig genoeg krijg ik daar dan geen antwoord op. Vandaag moet ik dus mijn vraag in mondelinge versie aan u voorleggen.

In de Kamercommissie voor Binnenlandse Zaken van 11 januari 2022 heeft de directeur-generaal van Fedasil gewag gemaakt van een groeiend aantal incidenten in de opvangcentra met en tussen groepen niet-begeleide minderjarige vreemdelingen. De collega heeft het toegelicht. We zien regelmatig vechtpartijen opduiken in de actualiteit.

Hoeveel en welke incidenten vonden er in de afgelopen jaren plaats? Daarvan had ik graag een overzicht. Wat is het profiel van de betrokkenen bij deze incidenten? Hoe vaak richtte het geweld zich tegen medewerkers van de opvangcentra?

Wat is de totale kostprijs die voortvloeit uit dat soort incidenten en vechtpartijen? Wat is het beleid van Fedasil over de recuperatie daarvan? Wat gebeurt er als de betrokkenen insolvabel zijn? Wie draagt dan de kosten?

In hoeveel gevallen werd er ook een sanctie genomen? Artikel 45 van de opvangwet voorziet in die mogelijkheid. Hoe wordt dat toegepast? Welke impact heeft de betrokkenheid bij vechtpartijen en andere incidenten in opvangcentra op de verdere asielprocedure?

**07.03 Dries Van Langenhove** (VB): Mijnheer de staatssecretaris, twee weken geleden vonden in het opvangcentrum van Poelkapelle voor de zoveelste keer zware incidenten plaats. De burgemeester van Poelkapelle vroeg u in een brief om structurele maatregelen in dat verband. Er zou een voorlopige toewijzingsstop van kracht zijn voor dit centrum.

Hebt u daarover al met de betrokken burgemeester overlegd?

Kunt u bevestigen dat er momenteel een toewijzingsstop van kracht is in dat centrum? Zo ja, voor hoelang?

Welke bijkomende structurele maatregelen hebt u genomen om de herhaling van geweldfeiten in dat centrum en in andere opvangcentra te voorkomen? De lijst is immers lang.

Welke maatregelen zijn er specifiek genomen tegen de talrijke amokmakers van Poelkapelle om te voorkomen dat zij dergelijke feiten opnieuw kunnen plegen en ons asielsysteem kunnen blijven bezwaren?

**07.04 Staatssecretaris Sammy Mahdi:** Er vonden twee weken geleden inderdaad verschillende incidenten plaats in het opvangcentrum van Poelkapelle. Het betrof een vechtpartij waarbij zowel bewoners als een zestal externe personen betrokken waren. Wat de bewoners betreft, ging het zowel om Palestijnse als om

Afghaanse bewoners.

Wat ik daarvan vind, heb ik al duidelijk verwoord. Ik vind het onbegrijpelijk dat, als men ergens aankomt en internationale bescherming vraagt, men dan aan groepsgevechten deelneemt en medewerkers mee tot slachtoffer maakt, wat ook de leefomstandigheden zijn. We hebben dus meteen de nodige sancties getroffen. De aanstoker is in het gesloten centrum geplaatst. Ook als signaal naar de rest van de groep leek het ons belangrijk dat aanstokers van vechtpartijen weten wat hen te wachten staat. Ze moeten vooral op dat vlak gesanctioneerd worden.

Ik heb ook gevraagd om nultolerantie te hanteren in dat centrum. Het is belangrijk dat men weet dat er bij de minste problemen in het centrum meteen wordt opgetreden. Er is ook extra bewakingspersoneel aangeworven om ter plaatse de veiligheid te garanderen en ervoor te zorgen dat iedereen de regels naleeft, en ook om ervoor te zorgen dat wie dat niet doet de boel niet op stellen kan zetten, maar meteen geïntercepteerd wordt.

Daarnaast loopt er een politieonderzoek. Op vragen over de andere betrokken personen kan ik alleen maar naar dat onderzoek verwijzen en hopen dat er snel straffen volgen, zodat het duidelijk is voor mensen die zich misdragen, ongeacht waar ze vandaan komen, dat daar meteen een sanctie aan gekoppeld wordt. Die sanctie mag, wat mij betreft, zo streng mogelijk zijn.

Er zijn ook acties afgesproken om dat opvangcentrum in afwachting wat tot rust te brengen, met name een tijdelijke toewijzingsstop, die gold tot de rust terugkeerde. Voor de betrokken nationaliteiten geldt die toewijzingsstop nog steeds, om aldus ook een betere spreiding van bewoners naar nationaliteit te krijgen.

Meer in het algemeen vormt het beheer van incidenten een belangrijke prioriteit. Het realiseren van zo'n beter beheer staat ook als prioriteit in het nieuwe managementplan van Fedasil, naast vele andere prioriteiten, zoals menswaardige en degelijke opvang en het aanbieden van goede opleidingen. Het voorkomen van incidenten en het garanderen van veiligheid op het terrein, wordt nu gelukkig mee als prioriteit in dat nieuwe plan opgenomen.

De komende periode zal er verder gewerkt worden aan een meer integraal beheer van incidenten, waarbij ook de departementen betrokken worden, namelijk politie en justitie.

Wat de cijfers betreft, de antwoorden op jullie schriftelijke vragen daarover heb ik daarstraks allemaal getekend en die worden jullie dus vandaag bezorgd, als dat al niet gebeurd is, met mijn excuses voor de laattijdigheid.

**07.05 Darya Safai (N-VA):** Mijnheer de staatssecretaris, ik dank u voor uw antwoord. Tijdens de vorige legislatuur werd een verbindingsofficier van de federale politie aangesteld bij Fedasil. Zijn taak bestond erin de incidenten in de asielcentra in kaart te brengen en Fedasil te adviseren bij zware incidenten en bij het vaststellen van bepaalde tendensen.

Ook werden er in de vorige legislatuur samenwerkingsovereenkomsten afgesloten tussen de lokale opvangcentra van Fedasil en de lokale politie. Voor ons is het van belang dat alle tijdens de vorige legislatuur genomen maatregelen behouden blijven en onverkort uitgevoerd worden.

Verder pleit ik ervoor dat u één keer per jaar tekst en uitleg komt geven in de bevoegde Kamercommissie over de beleidsmaatregelen om al deze vormen van geweld te bestrijden. Dit laat ons toe de evolutie te bestuderen en beleidsmatig bij te sturen waar nodig.

**07.06 Tomas Roggeman (N-VA):** Ik aanvaard uw excuses, mijnheer de staatssecretaris, en ik kijk uit naar de ontvangst van de cijfers.

Ik ben alvast blij te horen dat u zelf aangeeft dat vechtpartijen in asielcentra uit den boze zijn. Daarover ben ik het volledig met u eens. Het kan niet dat medewerkers bij de uitoefening van hun taak moeten vrezen voor hun veiligheid. Dat ook andere bewoners geïntimideerd of aangevallen zouden worden, is natuurlijk onacceptabel.

Wie zich al in een asielcentrum schuldig maakt aan geweldpleging, riskeert dat in de toekomst nog te doen in de openbare ruimte. Wij hebben een lik-op-stukbeleid nodig.



Ik hoor u zeggen dat de sanctiemaatregelen voor u zo zwaar mogelijk mogen zijn. Ik hoop dat de sanctiesystemen goed benut worden, hetgeen ik hoop te lezen in uw antwoord op mijn schriftelijke vraag.

**07.07 Dries Van Langenhove (VB):** Mijnheer de staatssecretaris, dat er ook externe betrokkenen bij die vechtpartijen waren, is toch behoorlijk ernstig, meen ik.

U wijst op een aantal aanpassingen in het beleid. U zegt dat er nooit een excuus is voor dergelijke vechtpartijen en dat er zware straffen moeten volgen. Of die straffen effectief zwaar zijn, zullen wij in de toekomst nog vernemen, hoop ik.

De enige echte straf die voor zulke feiten gepast is, is een vliegticket huiswaarts, een gedwongen terugkeer naar het land van herkomst. Want zogezegde vluchtelingen – ik noem ze fake vluchtelingen – die hier de boel op stellen zetten en die hier zorgen voor geweld, brengen echte vluchtelingen in gevaar. Zij zorgen ervoor dat de mensen die naar hier komen voor veiligheid, in gevaar worden gebracht in de asielzoekerscentra. Dat is absoluut onaanvaardbaar.

U spreekt over nultolerantie. Begrijp ik dat correct? Gaat het over nultolerantie in het centrum van Poelkapelle, of nultolerantie in alle asielzoekerscentra, wat gewelddadige feiten betreft? Dat heb ik niet goed begrepen.

**07.08 Staatssecretaris Sammy Mahdi:** Ik heb gevraagd om daar een specifieke focus op te leggen in Poelkapelle. Fedasil heeft aangegeven dat de nultolerantie ook in de andere centra wordt gehanteerd.

**07.09 Dries Van Langenhove (VB):** Dank u voor de verduidelijking. U zegt dat voor het centrum in Poelkapelle extra bewaking is voorzien, maar dat kost natuurlijk ook extra. Zo wordt de belastingbetaler gestraft voor feiten gepleegd door gewelddadige illegale migranten in de asielcentra. De toewijzingsstop zou gelden tot de rust terugkeert, maar het is niet duidelijk wanneer dat zal zijn of wat de parameters daarvoor zijn. Het lijkt mij in ieder geval geen gezonde situatie.

Wat u zegt over de spreiding van de nationaliteiten, is een zoveelste teken aan de wand dat de multicultuur niet werkt en dat die zorgt voor multi-etnische en multireligieuze conflicten binnen en buiten onze asielcentra. Dat is jammer genoeg een voorproefje van wat ons de komende tientallen jaren te wachten staat, nadat al die illegale migranten op de samenleving losgelaten zullen zijn.

*L'incident est clos.  
Het incident is gesloten.*

**08 Question de Jean-Marc Delizée à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Les visas des chercheurs congolais, rwandais et burundais pour une décolonisation des archives" (55026195C)**

**08 Vraag van Jean-Marc Delizée aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Visa van Congolese, Rwandese en Burundese onderzoekers i.h.k.v. het 'dekoloniseren' van archieven" (55026195C)**

**08.01 Jean-Marc Delizée (PS):** *Monsieur le secrétaire d'Etat,*

*Comme vous le savez je suis membre de la Commission consacrée au passé colonial de la Belgique. Dans le rapport présenté par les experts de ladite commission, il fait état de la difficulté d'accès aux archives dites « africaines » et ce pour toute une série de raisons.*

*L'accès aux archives est un droit important ! Il va au-delà de la recherche scientifique et universitaire, C'est un droit qui devrait être accessible à toutes et tous.*

*La publication, fin septembre 2021, du « Guide des sources de l'histoire de la colonisation » constitue une avancée importante pour identifier les archives relatives à l'État indépendant du Congo, au Congo belge et au Ruanda-Urundi. Ce guide – riche de plus de 1500 notices pour près de 2300 pages – permet pour la première fois au citoyen et au chercheur de savoir précisément qui conserve quoi sur le territoire belge. Nous avons d'ailleurs pu en discuter avec leurs auteurs lors de notre visite aux archives du Royaume vendredi dernier.*

*Cet outil répond à une triple nécessité : scientifique, sociétale et mémorielle. Nous avons pu comprendre la semaine dernière que des fonds d'archives sont inaccessibles aux lecteurs tant que l'ensemble de celles-ci ne sont pas inventoriées.*

*Pour permettre une véritable décolonisation du traitement des archives, il faudrait permettre un meilleur accès des archives aux chercheurs qui proviennent des Pays qui sont des anciennes colonies (RDC, Rwanda, Burundi).*

*Monsieur le Secrétaire d'Etat, pensez-vous qu'il soit envisageable de faciliter l'accès aux visas pour les chercheurs dans ce cadre ?*

*Si oui, quelle serait la procédure à suivre ?*

*Je vous remercie.*

**08.02 Sammy Mahdi**, secrétaire d'État: Je partage votre point de vue selon lequel les archives doivent être accessibles aux chercheurs, quelle que soit leur origine. En ce sens, il est important que les chercheurs des anciennes colonies puissent également accéder aux archives dans notre pays. Le type de visa demandé et les conditions à remplir pour l'obtenir dépendent de la durée et de l'objet du séjour, comme c'est toujours le cas.

Partant du principe que la consultation des archives dites africaines par des chercheurs ressortissants des anciennes colonies pourrait se faire, du moins dans un premier temps, dans le cadre d'un court séjour, c'est-à-dire 90 jours maximum, les critères d'examen de la demande de visa sont fixées par le code communautaire des visas, le Code Schengen. Ces chercheurs devront donc établir l'objet de leur séjour, démontrer qu'ils disposent d'une couverture financière et médicale et apporter des garanties de retour à l'échéance de leur visa. Un contact préalable avec l'ambassade de Belgique, compétente pour leur lieu de résidence, pourrait faciliter la compréhension de leur demande de visa et par conséquent faciliter la délivrance du visa.

Si la personne souhaite effectuer des recherches pour une période plus longue, il ne faudra donc pas passer par le visa de court séjour mais il faudra demander un visa de long séjour de type D. Pour travailler en Belgique en tant que chercheur professionnel, il faut d'abord conclure une convention d'accueil avec un institut de recherche agréé, et dans ce cas, un permis de séjour sera délivré pour toute la durée de la recherche. À partir du 1<sup>er</sup> décembre 2022, une nouvelle réglementation s'appliquera d'ailleurs aux chercheurs en application de la directive européenne sur ce sujet, selon laquelle un permis unique pourra être demandé en ligne par l'institut de recherche lui-même, ce qui facilitera le travail pour l'institut et pour la personne qui voudra faire ces recherches ici en Belgique.

**08.03 Jean-Marc Delizée (PS)**: Monsieur le secrétaire d'État, merci pour vos réponses. Nous allons verser ces éléments dans la réflexion de la commission sur le passé colonial et l'ajouter à tout le travail sur les archives qui sont évidemment un élément important dans le travail du Parlement pour faire la transparence dans ce dossier et dans notre histoire, finalement. Je prends note des différentes conditions. Évidemment, la question était aussi de faciliter l'accès. C'est donc ici la description de ce qu'il en est. Des institutions comme le Musée de l'Afrique ou les Archives générales du Royaume sont-elles susceptibles de donner ces agréments à ces chercheurs? Ou s'agit-il d'autres institutions? Je ne sais pas si j'ai bien compris quelles instances peuvent donner ce type d'agrément.

**08.04 Sammy Mahdi**, secrétaire d'État: Je ne sais pas par cœur qui exactement est agréé ou pas, mais seules les instances agréées peuvent le faire. Mais vous dire exactement qui est agréé et qui ne l'est pas, à froid, ce n'est pas possible.

**08.05 Jean-Marc Delizée (PS)**: Est-il juste possible, quitte à me répondre par la suite, de creuser cette question-là pour me dire si, par exemple, ces deux instances, le Musée de l'Afrique et les AGR pourraient être ou non agréées? De quelles instances s'agit-il?

**08.06 Sammy Mahdi**, secrétaire d'État: Ce que je propose de faire, sur la base de votre question, est de vous envoyer un mail avec la réponse concrète à cette question.

**08.07** Jean-Marc Delizée (PS): Je vous remercie.

*Het incident is gesloten.  
L'incident est clos.*

**09** Vraag van Tomas Roggeman aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De betrokkenheid van illegalen bij de rellen tijdens de nieuwjaarsnacht" (55026212C)

**09** Question de Tomas Roggeman à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "L'implication d'illégaux dans les émeutes qui ont eu lieu la nuit de la Saint-Sylvestre" (55026212C)

**09.01** Tomas Roggeman (N-VA): Het wordt spijtig genoeg een beetje een jaarlijkse traditie dat tijdens de nieuwjaarsnacht in Brussel, maar ook in andere grote steden, rellen uitbreken en dat er bushokjes en auto's in brand worden gestoken en gevandaliseerd worden. Ook tijdens de afgelopen nieuwjaarsnacht was dat het geval.

In Brussel diende de politie dit jaar maar liefst 528 keer in actie te komen.

Hoeveel van de toen opgepakte mensen zonder verblijfsstatuut kreeg een bevel om het grondgebied te verlaten? Hoelang verbleven deze mensen al op ons grondgebied? Bij hoeveel van hen was het niet het eerste bevel dat ze kregen om het grondgebied te verlaten? Hoeveel van de betrokken mensen werden effectief het land uitgezet?

**09.02** Staatssecretaris **Sammy Mahdi**: De Dienst Vreemdelingenzaken kreeg in de nieuwjaarsnacht geen administratieve verslagen van de politie naar aanleiding van de rellen in grote steden. De vragen zijn dus zonder voorwerp, aangezien de diensten uiteraard niet kunnen optreden als er geen administratieve verslagen zijn.

Dat kan betekenen dat er niemand was die geen Belg is en dus via de Dienst Vreemdelingenzaken zou passeren bij een administratief verslag. Het waren dus ofwel allemaal Belgen, ofwel werd het administratief verslag niet opgesteld op basis van het werk van de politie.

Op basis van het feit dat wij dus geen informatie hebben over administratieve verslagen van personen die mogelijk onder de Dienst Vreemdelingenzaken zouden vallen, is de vraag zonder voorwerp. Toch voor wat de nieuwjaarsnacht betreft.

**09.03** Tomas Roggeman (N-VA): Ik vind dat wel opvallend, aangezien er bij een gelijkaardige vraag van een collega vorig jaar wel cijfers waren. Toen waren de verslagen blijkbaar wel bezorgd. Ik had nochtans de indruk dat de rellen zich op een gelijkaardige schaal en grootteorde voordeden als in het verleden. Dus ofwel is er een communicatieprobleem, wat het bezorgen van de verslagen betreft, ofwel waren er inderdaad geen vreemdelingen. Wie weet is het profiel van de betrokkenen veranderd of werd er minder repressief opgetreden door de politiezones.

In elk geval vind ik het wel frappant, zeker in combinatie met het antwoord dat ik kreeg van minister Verlinden. Ik had haar namelijk een gelijkaardige vraag gesteld over haar bevoegdheden. Zij vertelde me dat de politie geen gestructureerde informatie bijhoudt op basis van illegaliteit. Dat is zeer vreemd, aangezien die informatie vorig jaar wel beschikbaar was.

Ik zal dat probleem verder opnemen met minister Verlinden. In elk geval staat vast dat we daarin niet laks kunnen worden. Het is niet omdat het probleem op jaarlijkse basis terugkeert dat we het moeten accepteren, integendeel.

*L'incident est clos.  
Het incident is gesloten.*

**10** Question de Hervé Rigot à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Le personnel de Fedasil" (55026434C)

**10** Vraag van Hervé Rigot aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Het personeel van Fedasil" (55026434C)

**10.01 Hervé Rigot (PS):** Monsieur le président, monsieur le secrétaire d'État, depuis plusieurs mois, le personnel de Fedasil répond toujours présent. Il a été secoué par une crise migratoire qu'on ne peut nier et qui perdure.

Dans un contexte difficile, la crise covid n'a pas aidé Fedasil à pouvoir assurer ses missions dans de bonnes conditions. Ce personnel a, à un moment donné, évoqué son ras-le-bol, a manifesté non pas pour avoir une revalorisation salariale ou des avantages privés mais pour demander des moyens supplémentaires pour pouvoir exercer leur métier et leur mission d'accueil avec respect pour chaque bénéficiaire.

C'est dans ce contexte difficile que le personnel de l'agence répond encore présent aujourd'hui en se mobilisant pour faire face aux besoins urgents liés à l'arrivée massive des Ukrainiens, notamment au centre d'enregistrement du Heysel. Mais à trop tirer sur la corde, elle va finir par se rompre. Je sais que ce n'est pas votre volonté mais aujourd'hui c'est un fait. Il y a un personnel qui est sollicité de toute part et il a besoin d'espoir et de perspectives.

Monsieur le secrétaire d'État, qu'est-il mis en place pour assurer l'ensemble des missions avec le cadre actuel? Certaines tâches sont-elles reconsidérées pour soulager la charge de travail? Des priorités sont-elles définies?

De nouveaux besoins en ressources humaines ont-ils été identifiés? Avez-vous sollicité des crédits supplémentaires? Types de fonction, nombre d'ETP? De nouveaux recrutements sont-ils envisagés? J'ai déjà une partie de réponse. Je pense que ce matin, vous participiez à un *Job Day* lancé par Fedasil.

Des mesures d'encouragement sont-elles déployées pour remercier tous ceux et celles qui continuent à répondre présents et se mobilisent les week-ends et jours fériés, notamment au centre d'enregistrement et en soutien dans l'ouverture des nouvelles structures?

**10.02 Sammy Mahdi, secrétaire d'État:** Monsieur Rigot, concernant les ressources humaines, le cadre du personnel est systématiquement adapté à l'évolution de la capacité d'accueil du réseau. Pour le moment, l'activité au sein de plusieurs services de l'agence – principalement au siège central – est en forte diminution, voire temporairement à l'arrêt, en raison de l'appel lancé aux collaborateurs du siège et des centres en vue de prêter main forte aux services d'accueil des réfugiés ukrainiens au Heysel. Par ailleurs, un appel a été lancé aux fonctionnaires d'autres Services publics fédéraux dans le cadre de la mission "Special Federal Forces" de Mme De Sutter. Ses collaborateurs sont donc temporairement détachés au SPF Intérieur et mis à la disposition de Fedasil.

Depuis lors, une vingtaine de fonctionnaires fédéraux se sont déjà manifestés. Les premiers d'entre eux ont débuté le 21 et le 24 mars. Les autres débiteront dans les prochaines semaines. Aucune priorité particulière n'a été définie. Fedasil tente d'agir efficacement sur tous les fronts simultanément.

En ce moment-même a lieu un *Job Day* en collaboration avec la VDAB et Actiris en vue d'embaucher le plus rapidement possible du personnel supplémentaire. On sait tous qu'il existe une pénurie de main-d'œuvre, mais il faut essayer de faire le nécessaire. Ce n'est pas évident.

Les crédits nécessaires à l'embauche du personnel supplémentaire dans le cadre de la crise ukrainienne doivent encore être approuvés.

Toutes les missions supplémentaires sont effectuées en tant que missions de services, ce qui signifie que les temps de déplacement entre le domicile et le lieu de travail sont comptabilisés comme temps de travail. Les indemnités versées ordinairement dans le cadre de prestations inhabituelles sont également accordées.

**10.03 Hervé Rigot (PS):** Monsieur le secrétaire d'État, je vous remercie.

Le *Job Day* qui a lieu aujourd'hui et doit sûrement encore être en cours est organisé pour pourvoir 150 emplois. Comme vous l'avez indiqué, ce n'est pas dans le cadre des besoins du Heysel puisque les crédits n'ont pas encore été approuvés. J'ose espérer que vos collègues pourront débloquer ces moyens nécessaires tant pour Fedasil que pour l'Office des étrangers qui sont sur le terrain et qui doivent déployer leurs équipes.

Par contre, concernant les mesures prises pour encourager le personnel, ce sont des mesures classiques qui existent déjà; je ne vois aucune mesure supplémentaire. À un moment donné, je crois qu'il faut aussi, dans cette situation exceptionnelle, débloquer des moyens exceptionnels et savoir dire merci. Lorsque la corde est trop tendue, le personnel peut aussi se dire que c'est bien d'avoir les prestations de week-end et le temps de déplacement, mais au regard de l'épuisement, cela ne suffira bientôt plus. Ici, je dois vraiment vous encourager à pousser pour qu'à situation exceptionnelle, Fedasil débloque des moyens exceptionnels pour motiver les troupes.

Tant que vous n'aurez pas de personnel détaché au Heysel de façon structurelle, c'est-à-dire sous forme d'engagements, vous aurez besoin quotidiennement de trente à cinquante collaborateurs de Fedasil. Si on ne les a plus, c'est l'enregistrement – qui fonctionne bien, comme cela a été évoqué tout à l'heure – qui ne fonctionnera malheureusement plus, au détriment de Fedasil et de ses collaborateurs, mais surtout des Ukrainiens qui attendent d'être enregistrés. Il faut donc aller plus loin et, du côté de Fedasil, chercher une solution temporaire à une situation de crise.

*Het incident is gesloten.  
L'incident est clos.*

#### **11** **Samengevoegde vragen van**

- Eva Platteau aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De beslissing van het CGVS omtrent de subsidiaire bescherming van Afghanen" (55026456C)
- Khalil Aouasti aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De door Afghanen in België ingediende verzoeken om internationale bescherming" (55026513C)
- Greet Daems aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Het opheffen van de bevrozing op de beslissingen over de Afghanen" (55026700C)

#### **11** **Questions jointes de**

- Eva Platteau à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La décision du CGRA concernant la protection subsidiaire des Afghans" (55026456C)
- Khalil Aouasti à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Les demandes de protection internationale en Belgique des Afghans" (55026513C)
- Greet Daems à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La levée du gel des décisions concernant les Afghans" (55026700C)

**11.01** **Eva Platteau** (Ecolo-Groen): *Het CGVS heeft haar beleid voor verzoeken om internationale bescherming door Afghanen aangepast. Tijdens de machtsovername van de Taliban werd beslist om de beslissingen tijdelijk op te schorten tot er meer informatie beschikbaar was. Door het verschijnen van een rapport van EASO (European Asylum Support Office) zou die informatie er nu wel zijn. Er werd beslist om geen subsidiaire bescherming meer toe te kennen aan Afghanen. Wie het risico loopt op vervolging kan wel nog erkend worden als vluchteling. Momenteel worden er veel weigeringsbeslissingen voor Afgaanse vluchtelingen genomen.*

*Dit is erg opvallend omdat het in strijd is met de richtlijnen die UNHCR heeft gepubliceerd. Volgens het vluchtelingenagentschap van de VN is er momenteel onvoldoende informatie beschikbaar om richtsnoeren te geven rond de behoefte aan internationale bescherming bij Afghanen. Ook het rapport van EASO wijst op de gebrekkige bronnen om mensenrechten te monitoren. Verschillende journalisten, ngo's en media zijn immers weggetrokken uit het land.*

*UNHCR roept alle landen ook op om geen gedwongen terugkeer uit te voeren naar Afghanistan, inclusief voor afgewezen asielzoekers. Een veilige en waardige terugkeer kan niet gegarandeerd worden. Het beleid van CGVS zal er dus voor zorgen dat veel Afghanen in onwettig verblijf komen. De gevolgen hiervan zullen hun tol eisen. Ik heb enkele vragen hieromtrent:*

*Welke bronnen heeft CGVS geconsulteerd voor het opmaken van het nieuwe landenprofiel? Vindt u dat het rapport van EASO voldoende informatie bevat voor het opmaken van een landenprofiel? Bent u op de hoogte van het feit dat het beleid van CGVS ingaat tegen de richtsnoeren van UNHCR? Wat zijn de gevolgen van de vele weigeringsbeslissingen van verzoeken voor internationale bescherming door Afghanen? Hoe schat u de kans in dat ze zullen terugkeren? Heeft u zicht op het aantal vrijwillige terugkeerders? Welke oplossingen heeft u voor de verwachte toename van Afghanen in onwettig verblijf?*

**11.02** **Greet Daems** (PVDA-PTB): *Mijnheer de staatssecretaris, enkele weken geleden heeft het CGVS de*

gedeeltelijke bevrozing van de beslissingen over Afghaanse asielzoekers opgeheven. Die beslissing werd initieel genomen omdat de situatie in Afghanistan te onduidelijk was na het vertrek van de Verenigde Staten.

Men zou kunnen denken dat de situatie daar nu aan de beterhand is, maar niets is minder waar. Mensenrechtenorganisaties stelden al in de eerste weken na de machtsovername door de taliban vast dat de mensenrechten geschonden werden. Minderheidsgroepen, vrouwen, mensenrechtenactivisten en journalisten werden aangevallen. Er woedden ook nog altijd gevechten tussen de taliban en de restanten van IS en tussen de taliban en de oppositie in Panjshir anderszijds.

Daarbovenop is er nog de hongersnood, want 95 % van de bevolking heeft niet genoeg te eten en 23 miljoen personen lijden aan ernstige ondervoeding. Dat is de helft van de bevolking. Meer dan 13.000 baby's zijn sinds begin 2022 door ondervoeding gestorven.

Waarom heeft het CGVS beslist om weer negatieve beoordelingen over Afghanen uit te vaardigen? Nochtans heeft UNHCR vorige maand nog richtlijnen gepubliceerd met de vraag om de bevrozing van de beslissingen over Afghanen te verlengen. UNCHR is meestal gematigd maar zegt duidelijk dat er op dit moment niet genoeg informatie is om iets te zeggen over de veiligheidssituatie in het land. Journalisten werden gemuilkorfd en internationale organisaties die verslag uitbrachten, moesten vertrekken.

Intussen zijn er in België al tientallen negatieve beslissingen gevallen, ook voor heel kwetsbare mensen met ernstige problemen, ook voor mensen die hier al meer dan tien jaar verblijven en zelfs voor vrouwen en niet-begeleide minderjarigen. Ik begrijp dat niet, mijnheer de staatssecretaris.

Welke redenen heeft het CGVS om de bevrozing op te heffen? Hoe kan worden verklaard dat ze het advies van UNHCR naast zich neerleggen en kwetsbare mensen veilig achten onder het terroristische talibanregime? Landen als Nederland wachten op meer duidelijkheid en hebben het moratorium op beslissingen verlengd. Gaat België het talibanregime erkennen om de onterecht afgewezen asielzoekers te kunnen terugsturen? Gaat België de Afghanen regulariseren? Ofwel moeten ze teruggestuurd worden, ofwel moeten ze verblijfsrecht krijgen. Mensen zonder papieren creëren, is immers in strijd met de Europese regelgeving.

**11.03** Staatssecretaris **Sammy Mahdi**: Collega's, net als u heb ik er akte van genomen dat het CGVS opnieuw beslissingen neemt voor Afghanistan. Zoals u weet, oordeelt het CGVS onafhankelijk over asielaanvragen. Die onafhankelijkheid moeten we te allen tijde verdedigen. Het is niet aan de politiek om voor bepaalde verzoeken om internationale bescherming te beslissen of een bepaald herkomstland veilig is of niet. Ik hoop dat u dat allemaal kunt bevestigen.

Het CGVS neemt sinds kort inderdaad ook negatieve beslissingen. Veel mensen kunnen aanspraak maken op de vluchtelingenstatus omdat zij vrezden voor vervolging door de taliban. De vluchtelingenstatus zal volgens het CGVS in meer situaties dan voorheen worden toegekend, gezien de actieve vervolging van specifieke personen door de taliban.

De commissaris-generaal is echter de mening toegedaan dat er geen behoefte meer is aan subsidiaire bescherming omdat er geen sprake meer is van willekeurig geweld in het kader van een gewapend conflict, zoals de situatie was voor de machtsovername door de taliban. De beslissingen van weigering zijn uitvoerig gemotiveerd en in die beslissingen is ook terug te vinden op welke informatie het CGVS zich baseert. Ik geef alleen maar mee dat het CGVS in alle onafhankelijkheid oordeelt.

Tegen elke negatieve beslissing kan beroep in volle rechtsmacht worden ingesteld bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen. Er is nog geen beslissing in beroep genomen over deze weigeringsbeslissingen.

Ce n'est pas parce que le CGRA refuse une demande d'asile que cela permet de renvoyer de force des personnes en Afghanistan.

Bij elke terugkeer dient ook altijd artikel 3 van het EVRM te worden gerespecteerd. Dat dient op een grondige en individuele basis te gebeuren.

Je peux confirmer qu'à l'heure actuelle, aucun retour forcé n'est organisé vers l'Afghanistan.

Er wordt uiteraard niet onderhandeld met de taliban om een gedwongen terugkeer te organiseren.

**11.04 Eva Platteau** (Ecolo-Groen): Dank u wel, mijnheer de staatssecretaris. Ik blijf het toch een vreemde beslissing vinden van het CGVS om geen subsidiaire bescherming meer te geven. We weten dat de situatie in Afghanistan toch nog zeer precair is. Collega Daems heeft die situatie goed geschetst.

U zegt dat het niet aan de politiek toekomt om in de plaats van het CGVS op te treden. Dat klopt. Ik wil echter verwijzen naar wat we nu doen voor de Oekraïense vluchtelingen. Daar is het wel de politiek die beslist om een tijdelijk beschermingsstatuut te verlenen. Met uw bevoegdheden kunt u wel een beslissing nemen om minstens de beslissingen uit te stellen wanneer een internationale organisatie als de UNHCR, toch niet de minste, ons daarover aanbevelingen heeft gedaan.

Ik maak mij daar ernstig zorgen over, temeer omdat u zegt dat er met dit regime in Afghanistan geen gedwongen terugkeer mogelijk is. Laten we dan goed opvolgen hoe het zit met vrijwillige terugkeer. Kunnen wij er redelijkerwijze van uitgaan dat mensen uit Afghanistan die een negatieve beslissing krijgen zullen terugkeren, gezien de situatie in het land?

Ik deel de bezorgdheid van mevrouw Daems: wat zullen we doen als zij in onwettig verblijf belanden? Zo creëren we weer een kwetsbare groep in de samenleving. Hoe schat u dat in? Dat is misschien iets voor een volgende vraag: als er geen gedwongen terugkeer is, hoe zal de vrijwillige terugkeer dan verlopen? Hoe zult u dat monitoren? Ik heb daar veel vragen bij en bij dezen heb ik mijn bezwaren kenbaar gemaakt.

**11.05 Greet Daems** (PVDA-PTB): Mijnheer de staatssecretaris, een negatieve beslissing betekent volgens u niet dat mensen worden teruggestuurd. Hoe moet ik dat interpreteren? Als mensen niet kunnen worden teruggestuurd, dan moet u hen toch ook geen negatieve beslissing geven? Gespecialiseerde advocaten, vluchtelingenorganisaties, maar ook alle voogden van minderjarige vluchtelingen, zijn geschokt over die negatieve beslissingen.

Ik herhaal dat het UNHCR duidelijk vraagt om de bevrozing van de beslissingen te verlengen, omdat de veiligheidssituatie in Afghanistan helemaal niet duidelijk is. Hoe kan het CGVS dan om gegronde redenen beslissen dat die situatie wel gekend is?

Hoe valt te verklaren dat de beslissing om de bevrozing te beëindigen zeer snel viel nadat de oorlog in Oekraïne uitbrak en duidelijk werd dat België zeer veel Oekraïners zou moeten opvangen? Het lijkt wel alsof dit een politieke beslissing is om bepaalde groepen te benadelen, omdat er een tekort aan opvangplaatsen is, waarvoor ook uw beleid mee verantwoordelijk is. Zo'n verschil in behandeling is onaanvaardbaar. Zo zult u alleen maar de concurrentie tussen groepen asielzoekers oppoken.

**11.06 Staatssecretaris Sammy Mahdi:** Mijnheer de voorzitter, we mogen in de commissie van alles zeggen en vinden en meningsverschillen hebben, maar nu begint men speciale complottheorieën te bedenken dat de politiek, op het moment van de aanval in Oekraïne, het CGVS bepaalde zaken oplegt. Het staat partijen vrij om in een zotte theorie te geloven. Er zijn er zelfs die in het communisme geloven, maar goed, af en toe moeten we toch eens rationeel blijven, want anders heeft dit debat helemaal geen zin.

*Het incident is gesloten.  
L'incident est clos.*

**12 Vraag van Dries Van Langenhove aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De uitbating van opvangcentra door private partners" (55026461C)**

**12 Question de Dries Van Langenhove à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La gestion de centres d'accueil par des partenaires privés" (55026461C)**

**12.01 Dries Van Langenhove** (VB): Mijnheer de staatssecretaris, in de commissievergadering van 16 maart 2022 stelde u dat Fedasil de uitbating van het opvangcentrum Sol Cress in Spa zou overnemen van Svasta, omdat laatstgenoemde zijn verplichtingen niet zou nakomen. Er zijn nog een aantal centra die door privépartners worden uitgebaat, vandaar enkele vragen.

Wanneer zal de uitbating van het opvangcentrum Sol Cress volledig zijn overgenomen door Fedasil en hoe verloopt de overdracht? Hoe evalueert u de samenwerking met de private partners in het algemeen? Zijn er

in de andere opvangcentra die uitgebaat worden door private partners eveneens meldingen dat bepaalde verplichtingen niet worden nagekomen? Ten slotte, bestaan er plannen om de uitbating door private partners van andere opvangcentra over te dragen aan Fedasil? Zo ja, om welke redenen?

**12.02** Staatssecretaris **Sammy Mahdi**: Mijnheer Van Langenhove, vooraleer er kan worden overgegaan tot de overname van het opvangcentrum Sol Cress, dient er eerst nog juridische en financiële overeenstemming te worden gevonden met de huidige operator. Fedasil hoopt die opdracht te kunnen realiseren in de maand april.

De komende maanden zal er een verdere en meer globale evaluatie worden opgemaakt van het functioneren van de private operatoren. Er zijn geen problemen in de andere opvangcentra georganiseerd door privéoperatoren die nopen tot het doen van een drastische ingreep zoals wordt voorzien in Spa. Er bestaan vandaag geen plannen om de uitbating van opvangcentra te laten overnemen door Fedasil en ook niet omgekeerd. Op dit moment verloopt het in de andere centra uitgebaat door een private operator goed, dus er is geen reden om dat terug te draaien.

**12.03** **Dries Van Langenhove** (VB): Dank u voor uw antwoord.

*Het incident is gesloten.  
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Vragen nrs. 55026477C en 55026478C van de heer Roggeman worden in schriftelijke vragen omgezet.

**13** **Vraag van Tomas Roggeman aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De komst van een gesloten centrum in Steenokkerzeel" (55026677C)**

**13** **Question de Tomas Roggeman à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "L'ouverture d'un centre d'accueil fermé à Steenokkerzeel" (55026677C)**

**13.01** **Tomas Roggeman** (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, u plant een nieuw gesloten centrum in de gemeente Steenokkerzeel, waar er al enkele aanwezig zijn. Dit is het derde in de gemeente. De burgemeester klaagt publiekelijk over de gebrekkige communicatie in aanloop naar dat dossier. Hij heeft kort voor de persmededeling een berichtje mogen ontvangen, maar ruimte voor echt overleg was er niet. Het is natuurlijk niet de eerste keer dat het zo loopt. Enkele weken geleden hebben we hier al een discussie gevoerd over de aankondiging van de opening van een nieuw opvangcentrum in Sint-Laureins. Ook toen was het gemeentebestuur niet te spreken over de manier van communicatie en de samenwerking.

Hoe verklaart u de vele en herhaaldelijke signalen uit diverse gemeentebesturen? Vreest u niet dat u op die manier eigenhandig de lokale welwillendheid en het draagvlak voor die maatregelen aan het ondergraven bent? Meent u dat er een aanpassing van uw manier van werken nodig is?

Bent u bereid om in overleg te treden met mevrouw Verlinden om in bijkomende financiering te voorzien voor de politiezones in kwestie, aangezien dat toch veel vraagt van een lokaal politiekorps? Zeker de aanwezigheid van drie centra in één gemeente zorgt toch voor behoorlijk wat druk.

**13.02** Staatssecretaris **Sammy Mahdi**: Mijnheer Roggeman, alle besturen van de gemeenten waar nieuwe gesloten centra gepland zijn werden ingelicht, namelijk de dag vóór de communicatie via de media. Zo zijn we altijd te werk gegaan en dat zullen we blijven doen, ook voor open centra. Ik lees soms dat er verbazing is bij de betrokken burgemeesters terwijl we een paar weken daarvoor met hen hebben samengezeten.

Wat Steenokkerzeel betreft, had ik op 24 november een eerste overleg met de burgemeester. Het was een vergadering via Teams, die goed verliep. Er werden vragen opgeworpen zoals die over politieversterking en hoe het centrum eruit zal zien. Ook met de burgemeester van Jabbeke hadden we in die periode een overleg. Ik lees soms in de pers dat het een vierde open asielcentrum wordt. Er is echter een fundamenteel verschil tussen een open centrum en een asielcentrum en het is belangrijk dat goed uit te leggen, zeker omdat het soms nogal technisch is. Die vergaderingen zijn er dus wel degelijk geweest.

Wat de criteria betreft die bepalen waar een gesloten centrum het best kan worden ingepland, als voornaamste parameters kijken de DVZ en de Regie der Gebouwen daarvoor naar de grootte van het



terrein, de regelmatige vorm ervan, het feit dat er geen of zo weinig mogelijk buurtbewoners zijn, de vraag of het terrein eigendom is van de overheid en of het al bestemd is voor openbaar nut.

Dat laatste heeft de voorkeur. Voor nieuwe open opvangcentra kijkt Fedasil in de eerste plaats naar reeds bestaande gebouwen, bij voorkeur in goede staat, met een minimale oppervlakte van circa 2.500 vierkante meter en op korte termijn beschikbaar voor een huurperiode van minimaal één jaar. We kunnen dan denken aan voormalige internaatsgebouwen, woonzorgcentra, serviceflats, gebouwen voor studentenhuisvesting of ziekenhuizen.

Wat de vraag betreft of ik met mijn collega van Binnenlandse Zaken zal bekijken of er bijkomende ondersteuning door de politiediensten kan komen, dat zal ik zeker doen. We moeten rekening houden met de bezorgdheden op het terrein. Het is goed dat we in Steenokkerzeel een vertrekcentrum kunnen inrichten voor 50 personen, die we daar voor heel korte tijd vasthouden in afwachting van hun vertrek naar hun land van herkomst. U kent de uitdagingen op het vlak van de terugkeer, zowel de vrijwillige als de gedwongen terugkeer.

Dit past in de filosofie dat we capaciteit nodig hebben. We zullen zeker nog gesprekken voeren met de burgemeester om te bekijken hoe we het best rekening kunnen houden met de bezwaren of de uitdagingen die op het grondgebied van Steenokkerzeel naar voren komen.

**13.03 Tomas Roggeman (N-VA):** Mijnheer de staatssecretaris, de inrichting van terugkeercentra wordt als zodanig door niemand in vraag gesteld. Daarover heb ik de burgemeester ook geen opmerkingen horen maken. Iedereen weet wel dat die er moeten komen. De vraag is wel hoe de inrichting wordt aangepakt. De feedback die ik krijg over die overlegmomenten klinkt minder positief dan in uw voorstelling van zaken. Dat bleek bij herhaling, in verschillende gemeenten met burgemeesters van verschillende kleuren, inclusief de uwe. De manier van werken lijkt dus voor verbetering vatbaar.

U verwijst ook naar mailverkeer de dag voor de publieke bekendmaking. Als burgemeester zou ik niet bijzonder opgezet zijn met louter de mededeling dat zo'n centrum geopend zal worden. Ik stel vast dat er herhaaldelijk klachten zijn die u misschien het best eens onder de loop kunt nemen.

*Het incident is gesloten.  
L'incident est clos.*

**14 Vraag van Dries Van Langenhove aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De immigratiecrisis in Cyprus" (55026691C)**

**14 Question de Dries Van Langenhove à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La crise de l'immigration à Chypre" (55026691C)**

**14.01 Dries Van Langenhove (VB):** Mijnheer de staatssecretaris, dit voorjaar wordt Cyprus geconfronteerd met toenemende illegale immigratie. Veel migranten, voornamelijk uit Afrika, vliegen vanuit Istanboel of Ankara naar de bezette gebieden in het noorden van het eiland, vanwaar ze naar het zuiden worden gesluisd. Sinds begin dit jaar zouden er al 5.000 mensen op die manier zijn aangekomen. Ter vergelijking, vorig jaar waren dat er 13.500 in een heel jaar. De Cypriotische minister van Binnenlandse Zaken noemde het enkele dagen geleden dan ook uiterst onrustwekkend en kondigde aan de Europese Commissie gedetailleerd te zullen informeren per brief.

Werd deze kwestie reeds besproken op Europees niveau? Zo ja, wat waren de bevindingen? Werd deze kwestie al besproken met de Turkse autoriteiten? Zo ja, wat waren daar de bevindingen en welke afspraken werden er gemaakt? Tot slot, bent u van oordeel dat de Turkse autoriteiten genoeg doen om dit fenomeen tegen te gaan?

**14.02 Staatssecretaris Sammy Mahdi:** Mijnheer Van Langenhove, ik ben het ermee eens dat de Oekraïne-crisis ons niet mag afleiden van het feit dat er ook andere uitdagingen bestaan op het vlak van asiel en migratie, onder andere aan de zuidelijke buitengrenzen. De asieldruk per capita is in Cyprus heel groot en het land vraagt inderdaad Europese hulp bij de groeiende instroom. Ik had op 4 maart trouwens de gelegenheid om dit persoonlijk te bespreken met de minister van Binnenlandse Zaken van Cyprus, die is langsgesproken op mijn kabinet.

Ik heb hierover geen contacten met de Turkse autoriteiten.

Ik steun wel de vraag op Europees niveau, wat ook voor ons het juiste forum is om dit te bespreken. België pleit in eerste instantie voor hulp voor het Europees Asielagentschap en voor Frontex. Beide moeten versterkt kunnen worden om het werk te doen op het terrein, de grenzen te beschermen en ervoor te zorgen dat procedures zich sneller voltrekken aan de buitengrens, meer bepaald ook in Cyprus. De twee agentschappen zijn het best geplaatst om de situatie ter plaatse te coördineren. Ze kunnen dus operationele steun verlenen door specialisten en technische uitrusting ter beschikking te stellen. Indien de agentschappen extra steun zouden vragen, zal België die ook in overweging nemen. We verlenen ook permanente steun aan Frontex door deel te nemen aan het permanente korps. Deze steun kan in overleg met Frontex in Cyprus worden ingezet.

Mijn diensten hebben Cyprus onlangs, in samenwerking met Frontex, bijgestaan bij de identificatie en de terugkeer van onderdanen uit Congo. De Cypriotische minister is mij dan ook komen bezoeken op 4 maart, om ons uitdrukkelijk te bedanken voor de samenwerking op het vlak van de terugkeer. Omdat wij goede relaties hebben met Congo, waren wij in staat om die personen meteen te laten terugsturen vanuit Cyprus. Dat past ook in de Europese filosofie. Het zou goed zijn als ieder land via de goede contacten die het heeft met een bepaald land wat extra inspanningen zou leveren.

Er zijn misschien wel Europese landen die goede contacten hebben met de thuislanden van bepaalde onderdanen die hier in België niet altijd even gemakkelijk terug te sturen zijn. Indien de filosofie ook in de omgekeerde richting zou werken, dan kan dit de Europese Unie misschien helpen om de terugkeer op het niveau te krijgen waar die hoort te staan.

**14.03 Dries Van Langenhove (VB):** Mijnheer de staatssecretaris, ik ben het volledig eens met die filosofie. U moet daar zeker voor pleiten. U heeft dat waarschijnlijk al gedaan op de Europese top met de andere ministers van Migratie. Dat is immers de weg die we zullen moeten bewandelen om tot meer readmissieakkoorden te kunnen komen.

Wat de contacten met de Turkse autoriteiten betreft, heb ik een tijdje geleden vernomen dat u een mondje Turks spreekt. Misschien moeten we daar ook een aantal stappen zetten. Zij hebben hier immers ook een rol te spelen. Niet enkel de Europese Unie en Frontex kunnen en moeten iets doen, ook Turkije moet hier zijn verantwoordelijkheid nemen. Het lijkt me dat een signaal vanuit de EU aan Turkije in dit verband nodig is.

*Het incident is gesloten.  
L'incident est clos.*

**15 Vraag van Tomas Roggeman aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Administratieve afhandelcentra voor transmigranten" (55026696C)**

**15 Question de Tomas Roggeman à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Des centres de traitement administratifs pour migrants en transit" (55026696C)**

**15.01 Tomas Roggeman (N-VA):** Mijnheer de voorzitter, ik verwijs naar de schriftelijke versie van mijn vraag.

*Mijnheer de Staatssecretaris,*

*Volgens een antwoord van uw collega-minister Verlinden blijkt dat de politie zelf vragende partij is voor een snelle afhandeling door DVZ van geïntercepteerde illegale migranten en transmigranten (Commissie BiZa; 13/01/2021).*

*Administratieve afhandelcentra zijn hiervoor een ideale oplossing, aangezien deze in elke provincie kunnen worden opgericht. Uw collega-minister Verlinden gaf in een eerder antwoord aan dat ze deze kwestie met u verder zou opnemen met het oog op een verdere uitwerking.*

*Ook via sociale media laten enkele parlementsleden van partijen uit uw regering uitschijnen voorstander te zijn van dergelijke afhandelcentra.*

*Dit brengt me tot het stellen van volgende vragen:*

1. *Wat is de stand van zaken betreffende de uitwerking van administratieve afhandelcentra in elke provincie? Werd er reeds overleg gepleegd met de politiezones?*
2. *Welke taken zullen deze administratieve afhandelcentra vervullen? Wie zal er gebruik van kunnen maken?*
3. *Waar zullen deze administratieve afhandelcentra worden gebouwd? Op welke termijn zal dit gebeuren?*

*Alvast dank voor uw antwoorden.*

**15.02** Staatssecretaris **Sammy Mahdi**: De eventuele oprichting van een administratief afhandelcentrum voor transitmigranten valt inderdaad onder de bevoegdheid van de minister van Binnenlandse Zaken. Uiteraard kunnen mijn diensten ondersteuning bieden bij de politie.

De voordelen van een dergelijk centrum hebben te maken met de snelheid van afhandeling van dossiers en het samenbrengen van bevoegde actoren bij de politie, de Dienst Vreemdelingenzaken en het parket. In de COTER-werkgroep transitmigratie hebben we daar ook al over gesproken. De samenwerking tussen alle actoren op het terrein kan altijd beter bevorderd worden.

In verband met een afhandelingscentrum moeten we wel goed nadenken over de vragen wat de taken worden en waar zo'n centrum moet worden ingeplant. Men suggereert wel eens om een groot afhandelingscentrum in West-Vlaanderen, bijvoorbeeld voor transitmigranten, te vestigen. Dat zou ik een heel slechte zaak vinden, omdat zo'n centrum tot hub verwordt voor migratiestromen. Ik lees op sociale media wat sommigen daarover denken. Mijn mening daarover is vrij duidelijk. Ik heb die ook meegegeven, onder meer aan het bestuur in Jabbeke. In Jabbeke komt immers een gesloten centrum. Sommigen hoopten daar misschien ook een afhandelingscentrum te zetten. Mijn antwoord daarop is neen.

Dat is mijns inziens niet handig. Het is toe te juichen dat de diensten, de politie en de DVZ beter samenwerken en we moeten zeker nagaan hoe ze elkaar kunnen versterken, maar een afhandelingscentrum voor transitmigranten lijkt mij niet meteen de beste oplossing. Een afhandelingscentrum naast het gesloten centrum in Jabbeke is voor mij alvast een no-go.

**15.03** **Tomas Roggeman** (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, ik dank u voor het antwoord. Ik noteer uw negatieve reactie op het voorstel, ondanks het groeiende draagvlak, ook in de meerderheid. U staat sceptisch tegenover een afhandelcentrum, maar de lokale politiezones hebben geen alternatief. Hoe moeten zij omgaan met grote groepen die zij eventueel op hun grondgebied vaststellen en moeten oppakken?

Afhandeling is niet mogelijk. Daar is geen capaciteit voor. Het gevolg is dat er niets gebeurt en dat er geen ondersteuning aanwezig is. Als u neen zegt tegen het voorstel, dan stel ik voor dat u nadenkt over een alternatief, samen met minister Verlinden.

**15.04** Staatssecretaris **Sammy Mahdi**: Dat leest u allemaal in het uitvoerige, schriftelijke antwoord, waarin ik inga op een aantal details. Ik vond het belangrijk om hier nog politiek duidelijk te maken hoe ik filosofisch kijk naar afhandelingscentra, zeker in de context van de extra gesloten centra.

*Het incident is gesloten.  
L'incident est clos.*

*De openbare commissievergadering wordt gesloten om 17.09 uur.  
La réunion publique de commission est levée à 17 h 09.*